

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

ΕΤΟΣ 5° - ΤΕΥΧΟΣ 25° - ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2005 ΤΙΜΗ: £0.50

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Ίδιοκίτης:

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΕΜΕΣΟΥ
Ὁδός Ἁγίου Ἀνδρέου 306
Τ.Θ. 56091
Λεμεσός - Κύπρος

Τηλέφωνα :

25864340 - 25864351

Ἐπεύθυνος Ὑλης:

κ. Σταῦρος Ὀλύμπιος

Ἐπιμέλεια Ὑλης:

Ἀρχιμανδρίτης Τύκων Ἀνδρέου

Καλλιτεχνική Ἐπιμέλεια:

Πρεσβ. Ἰωάννης Ἰωαννίδης

Διόρθωση Κειμένων:

Πρεσβ. Κυριακή Μιχαηλίδου
Φιλόλογος, Β.Δ.

Τιμή Φύλλου: £ 0.50

Ἔτος: 5^{ον} - Τεύχος 25^ο

Ἰούλιος - Αὐγούστος 2005

Εἰκόνα ἐξωφύλλου:

“Ὁ μακαριστός Γέροντας Σωφρόνιος”, Ι.Μ. Τιμίου Προδρόμου
Ἔσσεξ, Ἀγγλίας.

Συνδρομή ἐπισημιακοῦ: £ 4 ἐπισημια

Συνδρομή ἐξωσημιακοῦ: £ 5 ἐπισημια

Εὐχές

Κύριε, ὁ Θεός ὁ Παντοκράτωρ, ὁ Πατήρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ παντοδύναμος καί πολυέλεος, ὁ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχύσας τό Πνεῦμα Σου τό Ἅγιον ἐπί τοὺς Ἀποστόλους καί ἐπί πάντας τοὺς σὺν αὐτοῖς, καί δωρησάμενος αὐτοῖς ἀναγγέλλειν τὰ μεγαλεῖα τὰ Σά ἐν πάσαις ταῖς γλώσσαις τῆς γῆς, καί νῦν ἱκετεύομέν Σε, τό αὐτό Πνεῦμα κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους δούλους Σου, καί ποιήσον ἡμᾶς, τοὺς ἐπικαλουμένους τό θαυμαστόν Ὄνομά Σου, υἱός καί θυγατέρας τοῦ Σοῦ ἀκτίστου Φωτός διὰ τῆς μεταλήψεως τῶν τοῦ Χριστοῦ Μυστηρίων· δεόμεθά Σου, Πάτερ Ἀγαθέ, ἐπάκουσον καί ἐλέησον.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Λόγε Θεοῦ καί Θεέ, ὁ μόνος ὢν θεμέλιον ἀσάλευτον τῇ Ἐκκλησίᾳ Σου, ἦν ὑποδομήσας διὰ τοῦ σταυροῦ καί τοῦ θανάτου Σου, ἐτελείωσας διὰ τῆς ἀναστάσεώς Σου, ἠὲλόγησας διὰ τῆς ἀναλήψεώς Σου, διὰ δέ τῆς ἀποστολῆς τοῦ Πνεύματός Σου τοῦ Ἁγίου ἡγίασας καί ἐξωσοποίησας εἰς τοὺς αἰῶνας, ἰκάνωσον ἡμᾶς ἀκατακρίτως παραστῆναι τῇ ἀγία ταύτῃ Τραπέζῃ καί ἀξίως μετασχεῖν τοῦ Ἀχράντου Σώματος καί τοῦ Τιμίου Σου Αἵματος· δεόμεθά Σου, ἐπάκουσον καί ἐλέησον.

Πνεῦμα Ἅγιον, παντοδύναμον καί αὐτεξούσιον, ὁμοούσιον τῷ Πατρί καί τῷ Υἱῷ καί ὁμόδοξον, ἦ τοῦ ἀκτίστου Φωτός Πηγῆ, ὁ τῆς σοφίας καί Θείας συνέσεως Χορηγός, ὁ τῇ καθόδῳ Σου τὰ πέρατα τοῦ σύμπαντος κόσμου πρὸς τὴν ἀληθινὴν Θεογνωσίαν ἀγαγών, συγκατάβηθι καί νῦν μέχρις ἡμῶν, φωτίζον καί ἁγιάζον ἡμᾶς, θεραπεῦον καί παρακαλῶν ἡμᾶς διὰ τῆς ἀφθάρτου Σου παρακλήσεως· δεόμεθά Σου, ταχύ ἐπάκουσον καί ταχύ ἐλέησον.

Ἀρχιμ. Σωφρονίου Σαχάρωφ

Ο ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ ΤΟΥ ΕΣΣΕΞ

Ἱερομονάχου Σωφρονίου Γ. Μιχαηλίδη

Εἶναι κάποιες μορφές, μορφές χαρισματικές, πού σημαδεύουν μέ τήν προσωπικότητά τους τήν ἐποχή πού ζοῦν. Ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ, πού, ἀξιοποιώντας στόν μέγιστο βαθμό τό καί' εἰκόνα, πραγματώνουν στόν ἑαυτό τους τό καθ' ὁμοίωσιν, γινόμενοι ὁδοδείκτες στήν πορεία πρός τόν οὐρανό.

Στήν ἐποχή μας λιγότεσαν πολύ οἱ ἄνθρωποι αὐτοί· μαζί τους λιγότεσε κι ἡ ἀγιότητα πού τόσο ἄπλετα ὑπῆρχε σέ ἄλλες ἐποχές.

Ἄνθρωποι ἀπλοί καί ἀπονήρευτοι ἀλλά καί ἄνθρωποι μέ δυνατό πνεῦμα καί δυνατό λόγο Θεοῦ βρισκόνταν ἄλλοι πανιοῦ καί σκόρπιζαν τήν εὐωδία τῆς ἀγιότητας γύρω τους. Πιστοί δοῦλοι τοῦ Θεοῦ, ἔδεικναν ἔμπρακτα στούς συνανθρώπους τους ὅτι ἡ ἀγιότητα πού ζητᾶ ὁ Θεός ἀπό ἐμᾶς (Α΄ Πειρ. α΄ 15-16) δέν εἶναι ἰδανικό ἀνέφικτο.

Οἱ ἄνθρωποι αὐτοί ὑπῆρξαν οἱ ἀπλανεῖς διδάσκαλοι τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, οἱ ρωμαλαῖοι φορεῖς τῆς Ὁρθόδοξης πνευματικότητας, ἡ ζωντανή μαρτυρία τῆς Ὁρθόδοξης Παράδοσης. Γιατί ἂν Ἱερά Παράδοση δέν εἶναι παρά ἡ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ζωή τῆς Ἐκκλησίας διά μέσου τῶν αἰώνων, τότε οἱ ἀληθινοί αὐτοί χριστιανοί ἀποτελοῦν τούς

ἐκφραστῆς τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ θείας αὐτῆς ζωῆς, τὰ ὄργανα τοῦ παναγίου Πνεύματος διά τῶν ὁποίων ἡ θεία ζωή καθίσταται παρούσα σ' ὅλες τίς ἐκδηλώσεις τῆς ἐπίγειας ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Ἔνας τέτοιος φορέας τῆς Ὁρθόδοξης Παράδοσης καί πνευματικότητας,

φορέας μέ δύναμη πνεύματος οὐ τήν τυχοῦσαν, ὑπῆρξε

στίς ἐποχή μας ὁ Ἀρχιμανδρίτης Σωφρόνιος

τῆς ἱ.μονῆς τοῦ Τιμίου

Προδρόμου στό

Ἔσσεξ. Ἔνας ἄν-

θρωπος πού χαρα-

κτηρίστηκε ὡς ὁ

θεολόγος τοῦ

20ου αἰώνα. Μιά

ὀσιακή μορφή

σπάνιας πνευμα-

τικῆς ἐμβέλειας,

πού ἐνέπνεε καί

ἐμφύκωνε τούς

ὄπου γῆς ἀνα-

ζητητές τῆς

Ἀληθείας.

Ὁ Ἀρχιμαν-

δρίτης Σωφρό-

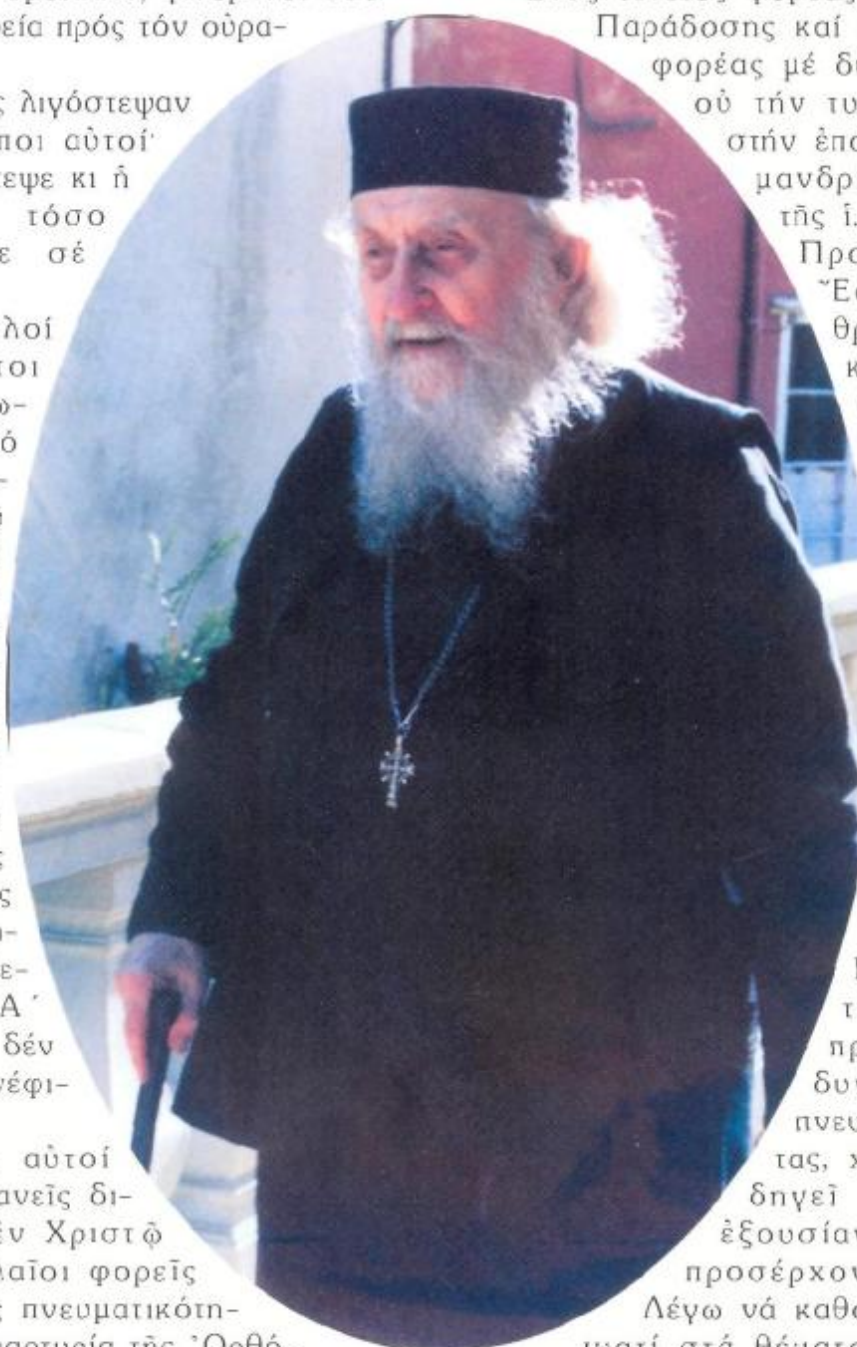
νιος τοῦ Ἔσσεξ

ὑπῆρξε ἕνας ἀπό

τούς μεγάλους

Γέροντες τῆς νεώτερης ἐποχῆς, προικισμένος μέ δυνατό χάρισμα πνευματικῆς πατρότητας, χάρισμα νά καθοδηγεῖ αὐθεντικά, "ὡς ἐξουσίαν ἔκων", ὅσους προσέρχονταν κοντά του. Λέγω νά καθοδηγεῖ αὐθεντικά, γιατί στά θέματα τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς μιλοῦσε ἐκ πείρας, ὡς παθῶν καί ὄχι ἀπλῶς μαθῶν τά θεῖα.

Ὁ Ἀρχιμανδρίτης Σωφρόνιος, ὅπως ἐλέχθη πῶς πάνω, δίκαια χαρακτηρίστηκε ὡς ὁ

θεολόγος
του αιώνα.
Υψιπέτης
του πνεύ-
μα τ ο ς
ἀλλά και
ἀριστο-
κράτης τῆς
διανόη-
σης, κατέ-
γραψε μέ-
σ π ά ν ι α
δύναμη
αὐτά πού
ἔ ζ η σ ε
ἐμπειρικά,
καί ἀπεκά-
λυψε μέ-
ἀριστοτε-
χνικό τρό-
πο τά μυσ-
τικά τῆς
ἐν Χριστῷ
ζωῆς, τὸ
δράμα τῆς
πρώσεώς

μας σ' ὅλες τίς πτυχές του ἀλλά και τὴν τραγικότητα τῆς ὁδοῦ πρὸς τὴ σωτηρία. Ὅποιος μελέτησε τὸ βιβλίο του γιὰ τὸν Ἅγιο Σιλουανὸ τὸν Ἀθωνίτη, θά καταλάβει πολὺ καλά τὴ ἔννοιά.

Ὁ πατὴρ Σωφρόνιος ἔγραψε πολλὰ γιὰ τὸν ἄνθρωπο-ὑπόσταση, γιὰ τὸν ἄνθρωπο-πρόσωπο καί τόνισε τὴν "ὑποστατικὴ ἀρχή" σ' αὐτόν: ἔγραψε γιὰ τὴν προσευχὴ ὡς κοινωνία μέ τὸν Θεό· γιὰ τὴ μετάνοια, γιὰ τὴν ἄκτιστη χάρη καί τὸ ἄκτιστο φῶς καί γιὰ πολλὰ ἄλλα σημαντικὰ θεολογικὰ θέματα, μέ ἀποκορύφωμα τὴν καταγραφή τῶν προσωπικῶν του ἐμπειριῶν στὰ θέματα αὐτά στὸ βιβλίο "Ὁψόμεθα τὸν Θεὸν καθὼς ἐστί".

Ὁ Γέροντας- ὅπως καί ὁ Ἅγιος Σιλουανός- προσευχόταν θερμὰ γιὰ "ὅλον τὸν Ἀδάμ", γιατί ἔδινε μεγάλη σημασία στὴ θεολογικὴ ἀλήθεια τῆς ὄντολογικῆς ἐνότητας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καί, κατὰ συνέπεια, στὴν κοσμικὴ διάσταση τῆς ἁμαρτίας ἢ τῆς ἀγιότητας τοῦ κάθε ἀνθρώπου. Ἀφοῦ δέν ὑπάρχει ἀτομικός χριστιανισμός, ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος δέν σώζεται μόνος του ἀλλά σώζεται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καί διὰ τῆς Ἐκκλησίας, ὡς μέλος τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, εὐρισκόμενος σέ κοινωνία μέ ὅλα τὰ ἄλλα μέλη αὐτοῦ τοῦ Σώματος, εἶναι φυσικό οἱ πράξεις του,

κακές ἢ καλές, νά ἀποκτοῦν κοσμικὴ διάσταση καί νά ἐπηρεάζουν τὸ σύνολο.

Ἐχοντας αὐτὰ ὑπ' ὄψιν καταλαβαίνει κανεὶς γιατί, ὁ Γέροντας ζοῦσε στὴ συνείδησή του "ὅλον τὸν Ἀδάμ", κι ἔβαλε τὸν ἑαυτό του στὴν κορυφὴ τῆς ἀνεστραμμένης πυραμίδας τοῦ κόσμου, κάτω δηλαδή στὸ βάθος, ἐκεῖ ὅπου βασιτάζει κανεὶς μαζί μέ τὸν Χριστὸ τὸ βάρος ὅλου τοῦ κόσμου.

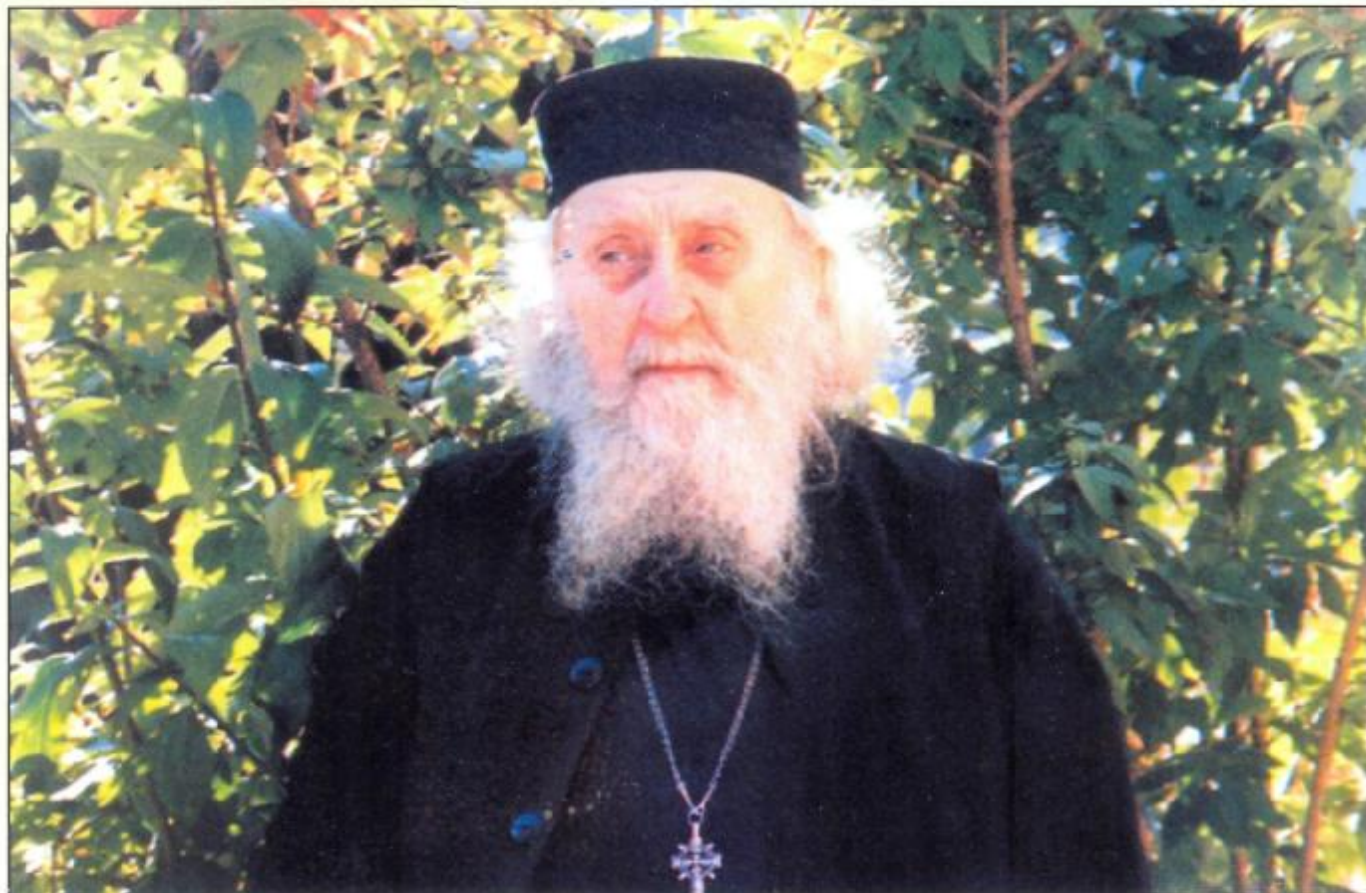
Τελειώνοντας θά ἔλεγα ὅτι ἡ περίπτωση τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Σωφρονίου τοῦ Ἑσσεξ εἶναι μιά σύγχρονη περίπτωση "προσώπου" μέ τὴν εὐρύτερη ἀγιογραφικὴ ἔννοια. Πράγματι, ἂν "προφήτης" ὅπως τὸν βλέπουμε στὴν Παλαιὰ Διαθήκη δέν εἶναι ἀπλῶς ὁ προλέγων τὰ μέλλοντα, ἀλλά -ταυτόχρονα- καί ὁ διδάσκων, ὁ ἐλέγχων, ὁ νουθετῶν, ὁ στηρίζων καί ἐμπνέων τὸν λαόν τοῦ Θεοῦ, ὁ ἀποκαλύπτων καί ἐκφράζων τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τότε ὁ μέγας Γέροντας τοῦ Ἑσσεξ ἦταν ἕνας ἀληθινὸς προφήτης.

Τὸ ἀξιοσημεῖωτο εἶναι ὅτι ἀκόμη καί οἱ "Times" τοῦ Λονδίνου, σέ ἕνα ἐκτενές ἄρθρο τους γιὰ τὸν Γέροντα λίγο μετὰ τὴν κοίμησή του, φαίνεται νά ἀναγνωρίζουν τὴν ιδιότητά του αὐτή: "Ἀφήνει πίσω του τὸ πνευματικὸ κέντρο τὸ ὁποῖο ἵδρυσε καί, ἀκόμη τὴ μνήμη μιᾶς εὐγενοῦς μορφῆς ἡ ὁποία ἦταν ἐπίσης προικισμένη μέ ἕνα χάρισμα προφητικῆς παρρησίας", εἶναι ἡ κατάληξη τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου (βλ. "Times" τῆς 16/7/1993, σελ. 17).

Παράλληλα, τὸ μοναστήρι του στὸ Ἑσσεξ ἀποτελεῖ μιά ζωντανὴ ὀρθόδοξη παρουσία στὴ Δύση, ἐνῶ τὰ βιβλία του μεταφράστηκαν σέ δεκάδες γλῶσσες καί κυκλοφοροῦν σέ πλεῖστες χώρες. Ἄνθρωποι ἀπὸ κάθε γωνιά τῆς γῆς, Ὀρθόδοξοι καί ἑτερόδοξοι, ἐπισκέπτονται καθημερινὰ τὸ μοναστήρι. Παλαιότερα γιὰ νά γνωρίσουν ἀπὸ κοντὰ τὸν συγγραφέα τῶν ἐξαιρετικῶν αὐτῶν βιβλίων- σήμερα γιὰ νά ζήσουν γιὰ λίγο στὸ περιβάλλον καί στὴν ἀτμόσφαιρα πού ἐκεῖνος ἐδημιούργησε- μιά ἀτμόσφαιρα ἀγιοποιή, πού δίνει τὴ δυνατότητα στοὺς μετέχοντας νά βεβαιώνουν μέ παρρησία, ὅτι "Ὁψόμεθα τὸν Θεὸν καθὼς ἐστί".

“Λόγω παλαίει πᾶς λόγος, βίω δέ τις;” Ἄναφορά στό πρόσωπο τοῦ Γέροντος Σωφρονίου

Σιλουανῆς μοναχῆς, Γ.Μ.Παναγίας Ἀμασοῦς

“Κάθε λόγος ἀμφισβητεῖται καί ἀντικρούεται ἀπό ἄλλο λόγο, ποῖος λόγος ὅμως μπορεῖ νά ἀμφισβητήσει τί ΖΩΗ;” ἔλεγε ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς (Ἵπέρ τῶν ἱερῶς ἠσυχασόντων 1,3,13). Γι’ αὐτό, ὁποῖος μελετᾷ τά γραπτά τοῦ μακαριστοῦ Γέροντος Σωφρονίου, νιώθει μέχρι τά κατὰβρα τῆς ψυχῆς του μιά ἀταλάντευτη βεβαιότητα ὅτι ἐδῶ βρίσκεται ἡ Ἀλήθεια, ἐδῶ βρίσκεται ἡ ὄντως Ζωή, τό Φῶς τό Ἀληθινόν, γιατί ὁ Γέροντας σάρκωνε τόν λόγο τοῦ Θεοῦ μέσα στή ζωή του καί στους γύρω του καί ἔτσι κάθε λόγος του ἦταν καί εἶναι ἀγωγός τῆς Θείας Χάρης. Ἦταν “ὁ ποιήσας” πρῶτα καί ἔπειτα “διδάξας”. Ἔπαθε καί ἔμαθε τά Θεῖα.

Ὁ σεβαστός καί μακαριστός Γέροντας Ἀρχιμανδρίτης Σωφρόνιος, κατὰ κόσμο Σέργιος Συμεώνοβιτς Σαχάρωφ, γεννήθηκε στή Μόσχα στίς 22 Σεπτεμβρίου 1896 ἀπό εὐλαβεῖς Ρώσους γονεῖς. Εἶχε τέσσερις ἀδελφούς καί τέσσερις ἀδελφές. Ὁ πατέρας του ἐργαζόταν σέ ἐμπορική ἐταιρεία. Ὁ μικρότερος ἀδελφός του Νικόλαος, πραγματικός ὁμολογητής τῆς πίστες, φυλακίστηκε δύο φορές ἀπό τό σοβιετικό καθεστῶς, λόγω τῆς ἐνασχόλησής του μέ τήν ἐκκλησία.

Ἀπό μικρό ἀκόμη παιδί, ὁ Σέργιος, διδάχτηκε νά προσεύχεται συχνά στόν Ἀθάνατο Οὐράνιο Πατέ-

ρα, πρὸς τόν ὁποῖον ἀπῆλθαν ὅλοι οἱ πρόγονοί του καί ἐξοικειώθηκε μέ τήν ἔννοια τῆς αἰωνιότητος. Ἔτσι δέν εἶναι τυχαῖο πού ὁ π. Σωφρόνιος ἀποδίδει τήν πρώτη του ἐμπειρία τοῦ Ἀκτίστου Φωτός σ’ αὐτή τήν παιδική ἡλικία.

Ἀπό πολύ ἔνωρίς ἐγίναν ἐμφανῆ τά πολλά φυσικά καί πνευματικά του χαρίσματα, μέ τά ὁποῖα τόν ἐπροίκισε ὁ Θεός. Ποθώντας νά καλλιιεργήσει ἕνα ἀπό τά πολλά του “τάλαντα”, αὐτό τῆς ζωγραφικῆς, σπούδασε στήν Κρατική Σχολή Καλῶν Τεχνῶν στή Μόσχα. Παράλληλα αὐτό τόν καιρό τόν ἀπασχόλησαν τά πιό καυτά ὑπαρξιακά καί μεταφυσικά ἐρωτήματα. Μέ τό ξέσπασμα τοῦ Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου καί στή συνέχεια τῆς Ρωσικῆς Ἐπανάστασης, τό πρόβλημα τῆς αἰωνιότητος ὄλο καί κυριαρχοῦσε στή συνείδησή του. Στή νεανική εὐαίσθητη ψυχή του εὐκόλα ἀναδύονταν ἐρωτήματα ὅπως: “Καί ἐγώ... διά ποῖον λόγον ἐγεννήθην; πού εὐρίσκεται τό νόημα τῆς ἐμφανίσεως ἡμῶν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ; Εἶμαι ἄρά γε αἰώνιος, καθώς καί πᾶς ἄνθρωπος, ἢ μήπως πάντες ἡμεῖς θά καταλήξωμεν εἰς τό σκότος τῆς ἀνυπαρξίας;” Καί ἔτσι ἐσκίνωσε στήν “βαθεῖαν καρδίαν” του ἔντονο αἶσθημα: “Ἡ ματαιότης πασῶν τῶν ἐπί γῆς κτίσεων” καί “Ἡ μνήμη τοῦ θανάτου”, ὅπως περιγράφει ὁ ἴδιος στήν

πνευματική αυτοβιογραφία του πού φέρει τόν τίτλο “Οψόμεθα τόν Θεόν καθώς ἐστί”.

Σπίν προσπάθεια του νά ὑπερβεί τά στενά ὄρια τῆς ὑπαρξῆς του (ὅταν ἦταν 17-18 χρονῶν) καί νά πάρει ἀπάντηση στά πιό πάνω βασανιστικά ἐρωτήματα, μή γνωρίζοντας τότε τί διδασκαλία καί τίς ἐμπειρίες τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, στρέφεται στή μυστική φιλοσοφία τῶν Ἀνατολικῶν θρησκείων, στόν ἰνδικό μυστικισμό, καί ἀρχίζει νά ἀσκεῖται στή γιόγκα καί τόν ὑπερβατικό διαλογισμό. Ἡ ἐνασχόλησή του μ’ αὐτά κράτησε περίπου ὀκτώ χρόνια. Ὁ Φιλάνθρωπος ὁμως Θεός, ὁ ὁποῖος “προνοεῖ συμφερόντως”, τά πάντα ἔθεσε μπροστά του τό βιβλικό κείμενο τῆς Ἀποκάλυψης στό Σινᾶ: “Ἐγώ εἰμι ὁ Ὄν”. Ὁ Θεός ὁ Ἀπόλυτος Δεσπότης ὄλων τῶν ἀστρικῶν κόσμων, εἶναι ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ καί ἔγινε ἔτσι ἡ ἐπιστροφή του στήν ἐκκλησία, ἡ δέ πλάνη του αὐτή ἔγινε ἀφορμή γιά βαθειά, ἀπαράκλητη καί φλογερή προσευχή μετανοίας δεκάδων ἐτῶν καί ἔμπυρον θρῆνον μέχρι τοῦ ἁγίου αυτομίσους, γιατί τό ὀλισθημά του αὐτό τό θεώρησε ὡς

ἀφόρητο βδελυρό ἐγκλημα καί ἀποστασία κατά τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Ὁ δέ Θεός τοῦ δώρησε πῆ χαρισματική ἀπόγνωση καί τόν ἀναγέννησε μέ τά δάκρυα τῆς μετανοίας.

Μετά τή Ρωσική ἐπανάσταση, συνελήφθηκε δύο φορές ἀπό τήν ἀστυνομία τῶν Μπολσεβίκων καί φυλακίστηκε στίς φυλακές τῆς Λιουμπιάνκα. Αὐτή πίν ἐποχή πραγματοποιεῖ σειρά ταξιδιῶν στή Ρωσία καί στήν Εὐρώπη καί τελικά τό 1922 ἐγκαταστάθηκε στό Παρίσι, κοντά στό σπίτι τοῦ Νικολάου Μπερδιάεφ, γιατί λόγω τῶν ἀντίξων συνθηκῶν στή Ρωσία δέν μπορούσε νά ἔξασκήσει τό μεγάλο πάθος του, τή ζωγραφική. Ἐκεῖ δημιουργεῖ τό ἀτελιέ του καί σέ λί-

γο ἐκθέτει ἔργα του στό Salon de Automne καί στό Salon dew Tuileries. Τό 1925 ἐγγράφεται στό θεολογικό Ἰνστιτοῦτο τοῦ Ἀγ. Σεργίου στό Παρίσι, ἀλλά ἡ ἀκόρεστη δίψα του γιά τό ὄντως “Ὀν δέν ἱκανοποιήθηκε μέ τή διανοητική γνώση, οὔτε καί τόν βοήθησε στήν ἐνωσή του μέ τό “Ἀναρχον εἶναι τοῦ Θεοῦ”. Ἐτσι τόν ἴδιο χρόνο (1925) ἐγκαταλείπει τό Παρίσι καί φθάνει στό Ἅγιον Ὄρος, ὅπου ἐγκαταβιώνει στή Ρωσική Μονή τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος. Πατώντας τά αἱματοδακρυβρεχτα κόματα τοῦ Ἄθωνα, ἔσκυψε καί φίλησε τό ἔδαφος καί παρακάλεσε μέ πύρινη προσευχή τόν Θεό νά τόν δεχθεῖ καί ἐνισχύσει στή νέα του ζωή. Ἐπίσης, νά τοῦ στείλει ἀπλανῆ πνευματικό ὁδηγό, πού σάν ἄλλος Μωϋσῆς θά τόν ἀνέβασε στό ὄρος τῆς θεοπτίας. Τήν ἐποχή αὐτή τό πνεῦμα του ταλαντευόταν μεταξύ δύο ἀβύσσων: “Ἄβυσσος, ἄβυσσος ἐπικαλεῖται”, ἀπό τή ζοφερή ἄβυσσο τοῦ ἄδη καί τῆς κολάσεως ἐπικαλεῖται πίν ἀπειρη ἄβυσσο τῆς εὐσπλαχνίας καί ἀγάπης τοῦ Θεοῦ.

Τό 1926 ἔλαβε τή ρασσευχή, τό 1927 τό μικρό σχῆμα καί τό 1935 τό μεγάλο ἀγγελικό σχῆμα. Τό 1930 χειροτονεῖται διάκονος καί ὅπως ἀφηγεῖται ὁ ἴδιος, ὅταν θυμίαζε τούς μοναχοὺς στήν ἐκκλησία, ἐνιωθε νιροπή καί δέος ὅταν περνοῦσε μπροστά ἀπό τόν μοναχό Σιλουανό, παρ’ ὄλον πού δέν εἶχαν ἀκόμη γνωρισθεῖ προσωπικά. Ὅπως ἀναφέρει καί ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας κ.κ. Ἀθανάσιος σέ ἄρθρο τῶν νεανικῶν του χρόνων γιά τόν ἅγιο Σιλουανό: “ὅταν ὁ ἅγιος Σιλουανός ἔμπαινε στήν ἐκκλησία, ὅπως μαρτυροῦν σύγχρονοί του μοναχοί, τό πρόσωπό του ἐφωτίζετο καί ἔπαρνε μία χαρακτηριστική ὄψη, ὡς νά εὐρίσκετο σωμα-

ικώς μὲν εἰς τὴν γῆν πνευματικῶς δὲ ἐν τῷ οὐρανῷ, μυσταγωγούμενος ἀπὸ τῆν μέθεξιν τῆς αἰωνίου ἀγάπης τοῦ Θεοῦ”.

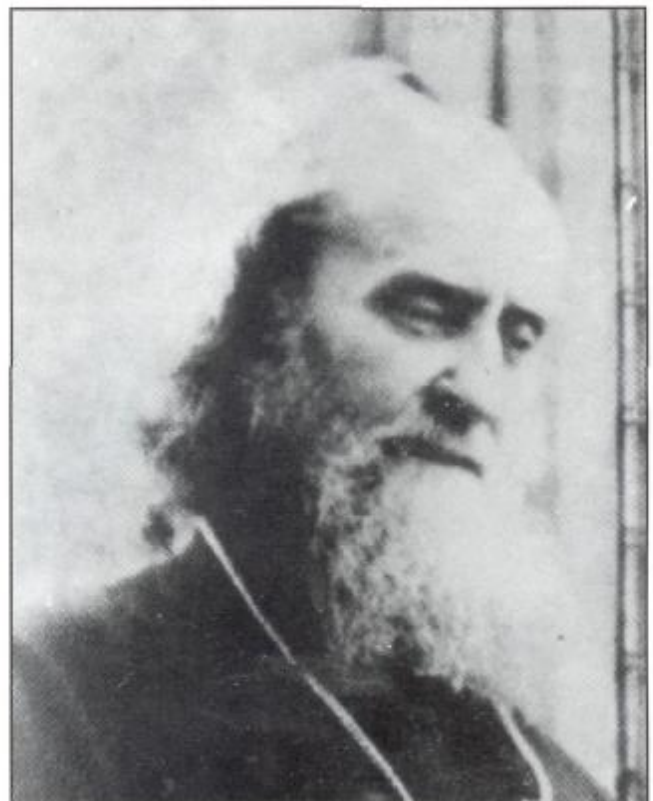
Μετὰ τὴν ἀπόκτηση τοῦ πρώτου βαθμοῦ τῆς Ἱερωσύνης, ὁ Γέροντας Σωφρόνιος ἀφιερώνεται “ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας του καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος του, ὅλη τοῦ τῆ ὑπάρξει” στὸ μέγιστο Μυστήριον τῆς Θείας Λειτουργίας, τὴν ὁποία ἀγαποῦσε μὲ πάθος καὶ βεβαίως πὼς μὲ τὴν ὀρθή τέλεση καὶ βίωσή της μπορεῖ κάποιος νὰ ἀποκτήσει τοὺς ἴδιους καρποὺς χάριτος σπὴν προσευχή, ὅπως καὶ οἱ ἀσκητὲς τῆς ἐρήμου. Πέρασαν περίπου ἄλλα πέντε χρόνια, ἀπὸ τότε πού πῆγε στὸ Ἅγιο Ὄρος, ἀφ’ οὗ τῆς Θείας Πρόνοια τοῦ χάρισε τὸ μεγαλύτερο καὶ πολυτιμότερο δῶρο τῆς ζωῆς του, νὰ γνωρίσει καὶ νὰ συνδεθεῖ πνευματικὰ μὲ τὸν μακάριο Γέροντα Σιλουανό, ὁ ὁποῖος τοῦ διηγήθηκε ὁλόκληρη τὴν ζωή του, τὴν πολύχρονη πάλη του μὲ τὰ πνεύματα τῆς πονηρίας, τίς ἐπισκέψεις τῆς Θείας Χάρης, τὴν θεο-εγκατάλειψη. Τοῦ ἐμπιστεύθηκε ἐπίσης τὸ ἀποκαλυπτικὸ ῥῆμα τοῦ Κυρίου σ’ αὐτόν: “Κράτει τὸν νοῦν σου εἰς τὸν Ἄδην καὶ μὴ ἀπελπίζου” μὲ τὴν ἐφαρμογή τοῦ ὁποῖου μπόρεσε νὰ νικίσει τὴ ρίζα ὅλων τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τὸ σπέρμα τοῦ θανάτου πού εἶναι ἡ ὑπερηφάνεια καὶ νὰ φθάσει σπὴν “καθαρά νοερὴ προσευχή”. Ἡ ἀποκάλυψη αὐτὴ εἶναι ἓνα μεγάλο δῶρο γιὰ τὴν ἐποχὴ μας, τὴ γεμάτη ἀπόγνωση καὶ ἀπελπισία καὶ ἀποτελεῖ ἄγκυρα ἐλπίδας καὶ λιμένα σωτηρίας.

Τὸ “ἀκτιστοσυμπλαστουργοσύνθρονον” Πανάγιο Πνεῦμα κατακάλλυνε τὸν Γέροντα Σωφρόνιο μὲ πολλὰ καὶ πλούσια χαρίσματα, ἡ καρδιά του πλατύνθηκε στὸ ἄπειρο καὶ χάρεσε μέσα της “παγγενῆ τὸν Ἀδάμ” ὥστε νὰ προσεύχεται μὲ πύρινη καὶ

ἐντατικὴ προσευχή, νὰ περιτύσσεται ἀγαπητικὰ ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς καὶ νὰ δέεται μετὰ τοῦ Ἁγίου Πατρὸς τοῦ Σιλουανοῦ: “Δέομαί Σου, Ἐλεῆμον Κύριε, ἵνα γνωρίσωσί Σε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ πάντες οἱ λαοὶ τῆς γῆς”. Νὰ προσεύχεσαι γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, εἶναι σὰν νὰ χύνεις αἷμα ἔλεγε ὁ Ἅγιος Σιλουανός.

Ἔζησε παρὰ τοὺς πόδας τοῦ μακαρίου Σιλουανοῦ γύρω στὰ ὀκτώ χρόνια καὶ ὅταν ὁ σεβαστὸς Γέροντάς του ἀπῆλθε “στὰς αἰωνίους μονὰς” τὸ 1938, φεύγει γιὰ τὴν ἐρημὸν τῶν Καρουλλίων, ἀφοῦ πῆρε εὐλογία ἀπὸ τῆς Μονῆς του.

Ἀμέσως μετὰ οἱ φῆμες γιὰ τὸν Β΄ Παγκόσμιον Πόλεμον ἐνίσχυσαν καὶ αὖξισαν τὴν προσευχὴν του γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Περνοῦσε νύκτες ὁλόκληρες μπρούμυτα στὸ ἔδαφος τῆς σπηλιάς του προσευχόμενος μὲ καυτὰ δάκρυα γιὰ τοὺς σκοτωμένους, γιὰ τοὺς φονιάδες, γιὰ ὅλους γενικὰ καὶ ζητοῦσε ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ ἐπέμβει καὶ νὰ τερματίσει τὸ παράλογο καὶ ἀνόητο αὐτὸ λουτρό αἵματος. Τὸ 1941 χειροτονεῖται πρεσβύτερος καὶ τὸ ἐπόμενο ἔτος ὑποχρεώνεται νὰ γίνῃ πνευματικὸς πολλῶν Μονῶν, Κελλίων καὶ ἐρημιτῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, διακόνημα πού τὸν προέτρεψε ὁ Ἅγιος Σιλουανός νὰ μὴν τὸ ἀποφύγει, γιατί εἶναι κρίσιμο εἶδος ὑπηρεσίας τοῦ πλησίον. “Ὁ ἀδελφός μας εἶναι ἡ ζωὴ μας” ἔλεγε ὁ Ἅγιος Σιλουανός. Ἀφοῦ ἔμεινε σὲ ἀπαρακλῆτες συνθήκες μεταφέρεται στὰ τέλη τοῦ 1943 στὸ μικρὸ καὶ ὑγρὸ ἐρημητήριο τῆς Νέας Σκήτης “Ἡ Ἁγία Τριάς” πού βρισκόταν πάνω ἀπὸ τὸν ἄρσανά τῆς Ἱ.Μ. Ἁγίου Παύλου καὶ τὸ ὁποῖο εἶχε παρεκκλήσι λαξευμένο μέσα σὲ βράχο. Ἐδῶ βρῆκε τέλεια ἀπομόνωση, ἀλλὰ τὸν χειμῶνα εἶχε μεγάλη δοκιμασία.

Μέ τήν πρώτη καταγίδα πλημμύριζε τό σπήλαιο καί ὕστερα ἦταν ὑποχρεωμένος καθημερινά νά καθαρίζει καί νά πετᾷ ἔξω γύρω στό 100 δοχεῖα νερό (βλ. Πρόλογος βιβλίου: "Ἡ Ζωή Του ζωή μου"). Τελικά τόν τρίτο χειμώνα ἀναγκάζεται νά ἐγκαταλείψει τό σπήλαιο, γιατί ἄρχισε νά κλονίζεται ἡ υγεία του. Αὐτή ἀκριβῶς τήν περίοδο ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ τόν ἐνέπνευσε νά γράψει ἕνα βιβλίο γιά τόν Γέροντα Σιλουανό καί νά παρουσιάσει τά κείμενα πού τοῦ εἶχε ἐμπιστευθεῖ ὁ "Ἅγιος μέ ἐντολή νά τά ἐκδώσει. Τό 1947 κατά Θεῖα Πρόνοια ἀναχωρεῖ ἀπό τό "Ἅγιο Ὄρος καί ἐπανερχεται στή Γαλλία. Τό ἐπόμενο ἔτος δημοσιεύει τά γραπτά τοῦ Γέροντα Σιλουανοῦ μέ εἰσαγωγή στή διδασκαλία του πού γίνεται κλασσικό ἔργο ὀρθόδοξης ἀσκητικῆς ζωῆς μέ τίτλο: "Ὁ Γέρον Σιλουανός". Μερικά πρόσωπα ἀπό διάφορες ἐθνότητες ἐλκύονται ἀπό τήν πνευματική του ἀκτινοβολία καί συναθροίζονται γύρω του στό Προάσσιο τῆς Ἁγίας Γενεβιέβης τοῦ Δρυμοῦ κοντά στό Παρίσι. Βαριά ἄρρωστος καί μετά ἀπό μιά σοβαρή χειρουργική ἐπέμβαση ὅπου ἐγίνε ὀλική ἀφαίρεση τοῦ στομάχου (τό 1951), ἐγκαταλείπει τή σκέψη γιά ἐπιστροφή στήν ἐρημο τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Τήν ἀρχική ἐκδοση τοῦ βιβλίου του γιά τόν Ἅγιο Σιλουανό τήν ἐπιλοτέχνησε μόνος του. Ἀκολουθεῖ μιά ἔντυπη ἐκδοση τό 1952. Ὑστερα ἀρχίζουν οἱ

μεταφράσεις τοῦ βιβλίου, πρῶτα στό ἀγγλικά, μετά Γερμανικά, ἐλληνικά, Γαλλικά κ.λ.π. Σήμερα τά ἔργα τοῦ π.Σωφρονίου ἔχουν μεταφραστεῖ σέ περισσότερες ἀπό 20 γλώσσες.

Τό 1959 συνοδευόμενος ἀπό τούς μαθητές του φθάνει στήν Ἀγγλία ὅπου ἰδρύει στό Tolleshunt Knight τῆς κομητείας τοῦ Ἑσσεξ τήν Πατριαρχική καί Σταυροπηγιακή Μονή τοῦ Τιμίου Προδρόμου, ἡ ὁποία ἔχει ὡς κέντρο ζωῆς τῆς τῆ Θεῖα Λειτουργία, τήν προσευχή τοῦ Ἰησοῦ καί τῆς διδασκῆς τοῦ Γέροντος Σιλουανοῦ. Ὁ Γέροντας Σωφρόνιος ἐζήσσε ὡς κοινοβίτης καί ἐρημίτης στόν Ἄθωνα. Τώρα γίνεται "μάρτυς τοῦ Φωτός" στήν ἁ-Χαρη καί ἡ νέραστη Δύση. Εἰκονογραφεῖ τήν ἐκκλησία τοῦ Μοναστηριοῦ καί τήν τράπεζα καί συγγράφει βιβλία ὅπως τό "Ὁψόμεθα τόν Θεόν καθώς ἐστί", ὅπου περιγράφει τῆς θεοπτικές ἐλλάμψεις τῶν μαρμαρυγῶν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί τήν ἐμπειρία τοῦ Ἁκτίστου Φωτός ἀπό ἀγάπη γιά τό λαό τοῦ Θεοῦ. Ἐπίσης τό "Περί προσευχῆς", "Ἡ Ζωή Του ζωή μου", "Περί πνεύματος καί ζωῆς", "Ἄσκησις καί θεωρία" κ.ἄ. Ἄνεκκλάλητη ἦταν ἡ καρά του ὅταν τό ἔργο τῆς ζωῆς του ἀνταμειβεται καί ὁ Γέροντας Σιλουανός ἀνακηρύσσεται Ἅγιος ἀπό τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο τό 1988. Τό Μοναστήρι τοῦ Τιμίου Προδρόμου στό Ἑσσεξ ἐγίνε παγκοσμίως γνωστό καί ἐξαιτίας τοῦ βιβλίου "ὁ ἅγιος Σιλουανός ὁ Ἄθωνίτης" καί ἐξαιτίας τῆς προσωπικότητας τοῦ Γέροντος Σωφρονίου.

Ἐκεῖ καταφεύγουν χιλιάδες ψυχές ἀπ' ὄλο τόν κόσμο καί βρίσκουν παρηγοριά, δροσισμό καί ἀνάπαυση.

Ὁ εὐαγγελικός καί φιλοκαλικός λόγος τοῦ Γέροντα Σωφρονίου "ὁ πεπυρωμένος ἑπταπλασίως" καταλύσει καί φωτίζει τούς "ἐν σκότει καθήμενους" ἀδελφούς του καί τούς ὀδηγεῖ σέ μετάνοια καί ἀναγέννηση.

Ὁ Γέροντας Σωφρόνιος ἐφθασε σέ βαθύ γῆρας παρά τῆς πολλές καί ἀνιάτες ἀσθένειές του καί ἐγίνε κατοικητήριον τῆς Παναγίας Τριάδος. Προσευχόταν καθημερινῶς: "Παράτεινον τά ἔτη μου, ἕως ἄν Σοι προσενέγκω μετάνοιαν ἀληθῆ. Μή ἀναγάγῃς με ἐν ἡμίσει ἡμερῶν μου, ἐπάν δ' εὐδοκίης ἐπιθεῖναι πέρας τῷ καιρῷ μου, προγνώρισόν μοι τόν ἐμόν θάνατον, ἵνα ἡ ψυχή μου παρασκευάσῃται εἰς ἀπάντησίν Σου". Ἐτσι, σέ ἡλικία 97 χρονῶν, στίς 11 Ἰουλίου 1993, μεταβέβηκε "εἰς τήν ἀγήρω μακαριότητα, ἐνθα εὐφραينوμένων ἡ κατοικία". Τάφηκε στή Μονή του, ὅπου ἐζήσσε περίπου 34 χρόνια καί προσβέβει ἀδιαλείπτως στόν Ζῶντα Θεόν ὅπως "μετάδωσῃ εἰς ἡμᾶς τό πληῖρωμα τῆς ἀμαράντου Αὐτοῦ Ζωῆς" καί μᾶς εἰσαγάγει στήν ἀφθαρτὴν γλυκύτητα τοῦ Παραδείσου.

Περατώνοντας τή σύντομη βιογραφία τοῦ μακαριστοῦ Γέροντος Σωφρονίου θά ἀναφερθῶ σέ μιά προσωπική ἐμπειρία πού θά μοῦ μείνει ἀξέχαστη. Τήν Πρωτοχρονιά τοῦ 1991, μᾶς ἀξίωσε ὁ Πανάγαθος Θεός νά βρεθοῦμε μιά ὀμάδα κοπέλες μαζί μέ

τόν πνευματικό μας πατέρα Ἀρχιμανδρίτη Ἐπιφάνιο σπίν Ἱ.Μ. Τιμίου Προδρόμου στό Ἔσσεξ. Εἶχαμε πάρει πῆ γενναία ἀπόφαση νά ἐγκαταλείψουμε "τόν αἰῶνα τοῦτον τόν ἀπατεῶνα" καί νά ἀκολουθήσουμε τόν μονήρη βίο καί ἐπιθυμούσαμε νά ἔχουμε στήριγμά μας τήν εὐχή καί εὐλογία τοῦ Γέροντος Σωφρονίου. Πρὶν τρία χρόνια, τό 1988 εἶχε ἐπισκεφθεῖ ἡ Γερόντισσά μας, λαϊκή τότε, τόν Γέροντα Σωφρόνιο καί τόν ρώτησε ἂν θά γίνει τό Μοναστήρι μας, γιατί ὑπῆρχαν τότε πολλά ἐμπόδια καί ἀντιξοότητες. Ὁ Γέροντας ἀφ'οὐ προσευκλήθηκε τό βράδυ, τήν ἄλλη μέρα τῆς ἀπάντησε: "Προσευχήθηκα καί μοῦ ἤρθε σάν φώτιση ὅτι θά γίνει τό Μοναστήρι, βλέπω ὅτι τώρα χτίζονται τά κελλιά, ἐσύ θά πᾶς;" (Σημειώστε ὅτι οἱ πρῶτες οἰκοδομικές ἐργασίες ἄρχισαν στά τέλη τοῦ 1991). Ἀφ'οὐ λοιπόν μᾶς δέχτηκε στό γραφεῖο του καί μᾶς ἔδωσε τήν εὐλογία του γιά τό σκοπό πού πῆγαμε, μᾶς μυσταγώνησε μέ "ρήματα Ζωῆς αἰωνίου" γιά περισσότερο ἀπό μιά ὥρα. Τό πρόσωπό του φωτοβολοῦσε καί ἄθελά σου σκεφτόσουν τόν Μωϋσῆ, πού ὅταν κατέβηκε ἀπό τό Σινᾶ ὅπου μίλησε "ἐνώπιος ἐνωπίω" μέ τόν Θεόν "ἦν δεδοξασμένη ἡ ὄψις τοῦ χρώματος τοῦ προσώπου αὐτοῦ" (Ἐξοδ. 34, 30) καί δέν μπορούσαν νά τόν ἀνετίσουν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. Θέλοντας νά ἀπαθανάτισω αὐτή πῆ στιγμή ζήτησα νά τόν βγάλω μιά φωτογραφία. Μέ κοίταξε μέ τό φωτεινό καί διαπεραστικό βλέμμα του, κούνη-

σε κατακρατικά τό κεφάλι του καί ἄρχισε νά τραβᾷ κοντά του τοὺς παρισταμένους γιά νά βγοῦν ὅλοι σπὶ φωτογραφία. Τόλμησα νά ψελλίσω: "Γέροντα, ἂν εἶναι εὐλογημένο, μόνον σας νά σᾶς φωτογραφίσω". Καί ἡ ἀπάντησι-ἀτομική βόμβα: "Μόνος μου ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΩ!". Ἡ παρουσία τοῦ Γέροντα εἶναι ὀλοζώντανη καθημερινά σ' ὅλες τῆς ἐκφάνσεις τῆς ζωῆς μας καί ἔχουμε ἀφιερῶσει δύο παρεκκλήσια τῆς Μονῆς μας στοὺς δύο αὐτοὺς παγκόσμιους ἀστέρες πού μᾶς χάρισε ὁ Πολυέλεος Κύριος, στόν Ἅγιο Σιλουανό καί τόν Ἅγιο Γέροντα Σωφρόνιο. Ἐπικαλούμενοι τῆς πρεσβείας τους ἄς ἀναφωνήσουμε μαζί μέ τόν ὑμνογράφο: "Πληρώσατε ὁδοὺς τοῦ ἀθλήτου μου βίου, ὦ Σιλουανέ καί Σωφρόνιε, Πνεύματος Παναγίου!".

Ο ΓΕΡΩΝ ΠΑΪΣΙΟΣ Ο ΑΓΙΟΡΕΪΤΗΣ – ΜΗΝΥ Γερόντισσας Εὐφημίας Ἡγουμέν

Μέ δέος καί σεβασμό θά προσεγγίσουμε ἀπόψε τήν ἁγία μορφή τοῦ πολυαγαπημένου καί πολυσέβαστου Γέροντος Παΐσιου τοῦ Ἀγιορείτου. Μόλις ἔντεκα χρόνια εἶναι πού ἄφησε τή γῆ. Καί τώρα ἀγάλλεται στόν οὐρανό καί συχαίρει καί συγχορεύει μετά τῶν ἁγίων ἀγγέλων καί μαριύρων καί ὁσίων καί ὁμολογητῶν. Παισίνωστος ὁ ὁσιώτατος πατέρας μας στήν Ἑλλάδα, ἀλλά καί στό ἐξωτερικό. Πόλις ἐπάνω ὄρους κειμένη. Ἀγάπησε τήν ἔρημο, τήν ἡσυχία, τήν ἀφάνεια. Ἀλλ' ὁ Κύριος τόν ἔκαμε φωτεινό φάρο γιά νά τόν βλέπουν τά καράβια καί νά μὴν τσακίζονται στά βράχια.

Ὁ μακαριστός Γέροντας γεννήθηκε στά Φάρασα, ἓνα κεφαλοκῶρι τῆς Καππαδοκίας, στίς 25 Ἰουλίου τοῦ 1924. Τό κοσμικό του ὄνομα ἦταν Ἀρσένιος Ἐζνεπίδης. Μέ τήν ἀνταλλαγῆ τῶν πληθυσμῶν ἦρθε στήν Ἑλλάδα καί ἐγκαταστάθηκε μέ τήν πολυμελῆ οἰκογένειά του στήν Κόνιτσα. Ἀπό μικρός ἀγάπησε τήν ἀσκησι. Προσευχόταν πολύ ξεφεύγοντας στά ξωκκλήσια καί τά δάση, νήστευε καί διάβαζε βίους ἁγίων. Ἔμαθε τήν ξυλουργική καί βοήθησε τήν οἰκογένειά του μέ τήν τέχνη του, ἀλλά καί ὅποιον εἶχε ἀνάγκη.

Ἐπηρέτησε γιά τέσσερα χρόνια στό σιραιό, ὡς ἀσυρμασιτής, στίς δύσκολες γιά τήν πατρίδα μας μέρες τοῦ ἐμφυλίου πολέμου καί τέλος ἀκολούθησε τή μοναχική του κλίση. Μόνασε στό Ἅγιον Ὄρος, στήν ἀρχή σέ μεγάλα μοναστήρια καί ἔπειτα μόνος, στήν Ἱ. Μονή Παναγίας Στομίου στήν Κόνιτσα, σιό Σινᾶ καί πάλι σιό Περιβόλι τῆς Παναγίας. Τό τέλος του ἦρθε μετά ἀπό ὀδυνηρή ἀρρώστεια στίς 12 Ἰουλίου 1994 στό Ἱ. Ἡσυχαστήριον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στή Σουρωτή Θεσσαλονίκης, ὅπου καί ὁ τάφος του.

Ἀπό τήν ἀρχή ὡς τό τέλος ἀνένδοτος στόν ἀγώνα του, σκληρός στόν ἑαυτό του, ἐφευρετικός στά ἀσκητικά του παλαίσματα, φλογερός στήν ἀγάπη του γιά τόν Θεό, φιλότιμος καί εὐνώμων, ἀσυγκράτητος σιό λαιρευτική καί προσευχητική του διάθεση, ὅλος μιά θυσία γιά τόν ὀδελφό, ἀσφαλισμένος μέ τήν ταπεινότητα, τήν πτωχεία, τήν πραότητα καί τήν ὑπομονή, ἐμπιστευμένος σάν παιδί στόν Οὐράνιο Πατέρα του, τράβηξε ἀφθονή τή χάρη τοῦ Θεοῦ πάνω του. Βρῆκε τόν κρυμμένο θησαυρό. Καί «ἀπό τῆς χαρᾶς πάντα ὅσα εἶχεν ἐπῶλησεν καί ἠγόρασε τόν ἀγρόν ἐκεῖνον». Ἐβίωσε τό Εὐαγγέλιο. Καί αὐτή, θά μπο-

ροῦσε νά πει κανεῖς, εἶναι ἡ μεγαλύτερη προσφορά του πρὸς τό σύγχρονο κόσμο: Δίδαξε μέ τήν ὄλη του βιοτή, ὅπως ὅλοι οἱ Ἅγιοι, ὅτι τό Εὐαγγέλιο μπορεῖ νά βιωθεῖ. Ὅτι ὁ φτωχός ἄνθρωπος μπορεῖ νά γίνει μέτοχος τῶν χαρισμάτων τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί τῆς μακαριότητος τοῦ Παραδείσου ἥδη ἀπό αὐτήν ἐδῶ τή ζωή. Ζώντας διά τῆς ἀσκήσεως τόν Χριστό, μᾶς δείχνει πῶς φτάνει κανεῖς σιό περισσόν τῆς ζωῆς, τήν ἐξοδο ἀπό τή φθορά, τό θάνατο, πῶς μπαίνει στήν ἄκτιστη Ἐκκλησία.

Πῶς ὁμως νά μιλήσει κανεῖς γιά τούς πνευματικούς ἀγῶνες του, τούς ὑπεράνθρωπους ἀσκητικούς κόπους του, τίς μυστικές ἀναβάσεις, τήν τιάνεια πάλη του μέ τίς δυνάμεις τοῦ σκότους, τίς θεϊκές ἀντιλήψεις, τήν παρεμυθία τῆς Θεοτόκου καί τῶν Ἁγίων καί τῶν Ἀγγέλων; Εἶναι ἀδύνατο σέ κάποιον πού εἶναι ἄγευστος τέτοιων καταστάσεων. Ἴσως βέβηλο. Ἀκατόρθωτο καί γιά τά μικρά χρονικά πλαίσια μιᾶς τέτοιας εὐκαιρίας.

Ἐπάρχει βέβαια κάποιος κοντά μας πού συγγενεῦει πνευματικά μέ τόν ἀειμνηστο Ἀγιορεῖτη ἀσκητή, κατάλληλος γιά νά ἐκφράσει τά ἀνεκφραστα, ἐπειδή καί ἐζπσε γιά πολλά χρόνια σιό ἴδιο πνευματικό κλίμα. Καί αὐτός δέν εἶναι ἄλλος παρά ὁ πολυσέβαστος Γέροντας, ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης σας κ. Ἀθανάσιος. Ἀλλά ἡ ταπεινότης του μέ ἀναγκάζει νά ὑπακούσω, καί νά βρισκομαι ἐγώ σ' αὐτό τό βῆμα.

Ὅταν ἡ ζωή μας δέν ἔχει πνευματικούς καρπούς τό νά καυχόμαστε ὅτι γνωρίσαμε ἁγίους ἄνθρώπους ὑπογράφει τήν καταδίκη μας. Μεγαλώνει τό χρέος μας. Γι' αὐτό μέ ντροπή θά ἀναφερθῶ σ' αὐτή τήν εὐλογημένη εὐκαιρία, τή μοναδική εὐκαιρία, πού ὁ καλός Θεός μᾶς χάρισε χάρη στήν ταπεινότητα τοῦ μακαριστοῦ Γέροντος καί κίτορος τῆς μοναστικῆς Ἀδελφότητός μας Μητροπολίτου Κερκύρας Πολυκάρπου Βαγενά. Ἐκεῖνος ἀνακάλυψε καί ἀναζήτησε τόν Γέροντα τό 1975 σιό Ἅγιον Ὄρος μέ σκοπό νά βοηθήσει σιό ξεκίνημα τῆς μοναχικῆς ζωῆς μας. Τήν ὀλοπρόθυμη ἀνταπόκρισή του τήν ἐξασφάλισε ὁ σεβασμός του πρὸς τόν σεμνό καί ταπεινό καί πλήρη ἀγάπης ἱεράρχη, ἀλλά κυρίως ἡ μεγάλη ἐγνωμοσύνη τοῦ Ἀγιορείτου ἀσκητοῦ πρὸς τήν Ἁγία Μεγαλομάρτυρα Εὐφημία τήν πανεύφημο. Ἦταν σχεδόν πρόσφατη καί νωπή ἡ πνευματική ἐμπειρία πού εἶχε ὁ ἀειμνηστος Γέροντας σις 27

ΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΤΟΥ Ι.Μ. Παντοκράτορος Κερκύρας

Φεβρουαρίου του 1974. Ἐπιτρέψτε μου νά ἀφηγηθῶ ἐν συντομίᾳ σπὴν ἀγάπῃ σας τὸ θαυμαστὸ αὐτὸ γεγονός.

Ὁ Γέροντας μάλις εἶχε ἐπιτρέψει στὸ Κελλὶ του ἀπὸ τὸν κόσμον ὅπου εἶχε βγεῖ γιὰ κάποιο σοβαρὸ ἐκκλησιαστικὸ θέμα. Πρῶτ' ἀπὸ τὴν 10 διάβαζε τὴν Ὑμνὸν ὅταν χτύπησε ἡ πόρτα του καὶ ἀκοούστηκε μιὰ γυναικεῖα φωνὴ νά λέει, ὅπως συνηθίζεται στὰ μοναστήρια, «Δι' εὐκῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν...». Ὁ Γέροντας ξαφνιάστηκε. Στὴν ἐρώτησιν πού ἔκανε κατ' ἐπανάληψιν «Ποιὸς εἶναι;» ἐπαίρνε τὴν ἀπάντησιν: «Ἡ Εὐφημία». Συνεπὸς καθὼς ἦταν καὶ ἀσκημένος στὰ τεχνάσματα τοῦ δαίμονος δὲν ἄνοιγε. Τελικῶς ἡ πόρτα παρότι εἶχε σύρτη ἀπὸ μέσα ἄνοιξε μόνη της. Ὁ Γέροντας ἀκουσε βήματα στὸ διάδρομον καὶ βγαίνοντας ἀντίκρουσε τὴν Ἁγία Εὐφημία. Τὴ συνόδευε κάποιος πού ἔμοιαζε μὲ τὸν Εὐαγγελιστὴ Λουκᾶ καὶ πού ἐξαφανίστηκε ἀμέσως. Ὁ Γέροντας σίγουρος πᾶ πῶς δὲν ἦταν δαιμονικὴ φαντασία - ἡ Ἁγία λαμπακοπούσε - τὴν ὑπέβαλε σὲ μιὰ τελευταία δοκιμασία. Τὴν ἔβαλε νά προσκυνήσει μαζί του μὲ τρεῖς ἐδαφιαῖες μετάνοιες τὴν Ἁγία Τριάδα λέγοντας δυνατὰ: «Εἰς τὸ Ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος».

Τέλος τὴν προσκύνησε ἀσπασθεὶς τὰ πόδια καὶ τὴν ἄκρη τῆς μίσης της - ἀπὸ εὐλάβεια δὲν θέλησε νά τὴν ἀσπασθῆι στὸ πρόσωπον - καὶ κήθισαν νά συζητήσουν. Στὴ συζήτησιν αὐτὴ ἡ Ἁγία τοῦ ἔλυσε μιὰ ἀπορία σχετικὰ μὲ τὸ ἐκκλησιαστικὸ θέμα καὶ τοῦ ἀφηγήθηκε τὸ μαρτύριό της ἐπιλέγοντας: «Ἄν ἤξερα τί δόξα ἔχουν οἱ Ἅγιοι, θά ἔκανα ὅ,τι μπορούσα νά περάσω πρὸ μεγάλα μαρτύρια».

Τὸ θεῖο αὐτὸ γεγονός τρέλλανε σπὴν κυριαλεξία τὸν Γέροντα. Ἡ πολὺ πολὺ εὐαίσθητη καρδιά του σκιρτοῦσε διαρκῶς. «Γιὰ τρεῖς μέρες», ἔλεγε, «δὲν μπορούσα νά κάνω τίποτα. Οὔτε νά φάω, οὔτε τίποτα... συνεχῶς δοξολογία».

Τότε ἡ ἀρχικὴ σκέψιν τῆς ὀλιγάριθμης ἀδελφότητός μας ἦταν νά ἐνταχθοῦμε σὲ μιὰ παλαιὰ Μονή τῆς Ἁγίας Εὐφημίας. Ὅμως τὸ σχέδιον τοῦ Θεοῦ ἦταν διαφορετικόν. Πάντως ἔτσι ὁ Κύριος ἔφερε τὸν Γέροντα κοντὰ μας, ὅχι τοπικὰ. Κυρίως πνευματικὰ. Σὲ ἐπιστολῇ του ἀργότερα μὲς ἔγραψε: «Σ' ὅλην μου τὴν ζωὴν δὲν θά μπορούσω νά ἐξοφλήσω τὴν μεγάλην μου ὑποχρέωσιν σπὴν Ἁγία Εὐφημία, ἡ ὁποία ἐνῶ ἦταν ἀγνωστὴ μου καὶ χωρὶς νά εἶχε καμιά ὑποχρέωσιν, μοῦ ἔκανε αὐτὴ τὴν μεγάλην τιμὴν...».

Ἐτσι, ἂν καὶ ἐραστής τῆς ἐρήμου καὶ τῆς ἡσυχίας, ἂν καὶ ἀσθενὴς καὶ ἀδύναμος καὶ κακοπαθὼν, ἔκανε μερικὲς φορές τὸν κόπον νά φτάσει στὸ ἀκρικὸν νησί μας ἢ νά διαθέσει γιὰ μᾶς χρόνον κατὰ τὴν ἐπισκέψιν μας στὸ Ἱ. Ἡσυχαστήριον τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου σπὴ Σουρωτὴ Θεσσαλονίκης,

ὅταν ἔβγαινε ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος γιὰ νά βοηθήσει τὴν ἐκεῖ ἀδελφότητα.

Ἡ τελευταία του ἐπίσκεψιν στὸ μικρὸ ἀκόμη τότε Μοναστήριον μὲς ἦταν τὸν Μάιον τοῦ 1984 τὴν ἐπομένην μέραν τοῦ 40ήμερου μνημοσύνου τοῦ ὁσιδίου Γέροντός μας. Ἀλλ' ὡς τὸ θάνατό του ἐκράτησε ἀπέναντί μας μὲ ὑπομονὴν τὴν ἴδια ἀγαπητικὴ καὶ θυσιαστικὴν στάσιν. Οἱ προσευχῆς του εἶναι αἰσθητῆς σπὴ ζωὴν μὲς. Ἀσπίδα ἐναντι τῶν προσβολῶν τοῦ ἔχθρου. Εὐχεσθε νά ἀνθίξει στίς ψυχὰς μὲς τὸ ἄνθος τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ νά μᾶς ὠθεῖ σὲ φιλότιμους ἀγῶνες κατὰ τὸ ἅγιον παράδειγμα του.

Γιὰ τὸν Γέροντα ὅμως τί νά πρωτοπεῖ κανεὶς; «Ἐπιλείπει γάρ ἡμᾶς διηγουμένους ὁ χρόνος...». Ἀλλὰ γιὰ νά ὠφεληθοῦμε ὅλοι θά ἀγγίξουμε κάποια χαρακτηριστικὰ στοιχεῖα τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἁγίας προσωπικότητός του ἐπιλεκτικὰ. Καὶ θ' ἀρχίσουμε ἀπὸ αὐτὸ πού ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιον τῆς χριστιανικῆς μὲς ζωῆς.

Ῥώτησαν τὸν Γέροντα: «Ποιὸς εἶναι ἀκριβῶς τὸ νόημα αὐτῆς τῆς ζωῆς;» Καὶ ἀπάντησε: «Ἡ σωτηρία τῆς ψυχῆς. Νά ἐτοιμασθοῦμε γιὰ τὴν Πατρίδα μὲς, τὸν Οὐρανόν, τὸν Παράδεισον». Εὐδόκησε ὁ Θεὸς νά πάρει ὁ μακαριστὸς Γέροντας ἀπὸ παιδί «τὴν καλὴν στροφῆν», ὅπως συνηθίζει νά λέει. Οἱ εὐλαβεῖς γονεῖς του καὶ ἡ εὐχή τοῦ ἁγίου ἀναδόχου του ὁσίου Ἀρσενίου τοῦ συμπαιριώτου του βοήθησαν τὴν ἀγαθὴν του προαίρεσιν. Ἐτσι κυρίως ἔπαισε «τὸ βαθύτερον νόημα τῆς ζωῆς» καὶ μπῆκε στυοὺς ἀσκητικὸς ἀγῶνας μὲ ὅλην του τὴν καρδίαν. Ἀγάπησε τὸ Θεὸν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας καὶ διανοίας.

«Τὸ βαθύτερον νόημα τῆς ζωῆς», ἔλεγε, «ἔχουν ὑποχρέωσιν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νά τὸ συλλάβουν». Γι' αὐτὸ μὲ τὸ παράδειγμα καὶ τὴν διδασχὴν του βοηθοῦσε ὥστε ὅλοι, εἰ δυνατόν, νά τὸ πιάσουν.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος τοποθετηθεὶ σωστά, «χαίρεται πού ζεῖ, χαίρεται καὶ πού θά πεθάνει. Ὅχι γιατί βάρηθηκε τὴν ζωὴν του ἀλλὰ γιατί θά βρεθεῖ κοντὰ στὸ Χριστό». Βλέπει ὅτι αὐτὴ ἡ ζωὴ εἶναι πρόσκαιρη ἢ ἀλλην αἰώνια. Καταλαβαίνει ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ προσορισμὸς του. Ἀντιμετωπίζει μὲ θάρρος καὶ μὲ καρὰ ἀκόμη τὴν δοκιμασίαν, τὴν ἀρρώστίαν, μιὰ ἀναπηρία. Διαφορετικὰ, μὲ ψυχολογικοὺς τρόπους δὲν μπορεῖ νά βοηθηθεῖ. Γι' αὐτὸ ὁ Γέροντας βοηθοῦσε οὐσιαστικὰ τοὺς ἀνθρώπους. Ἐπειδὴ ἔχοντας ὁ ἴδιος σωτὸν προσανατολισμὸν ἢ μᾶλλον ζώοντας τὴν αἰώνιαν ζωὴν ἀπὸ ἐδῶ μετᾶγγιζε αὐτὴν τὴν πίστην στυοὺς προβληματισμένους καὶ ἀδύναμους ἀδελφούς του.

(ἡ πρὸ πάνω ὀμιλία ἔγινε κατὰ τὸ δεῖννον τῆς Φιλοτιμίας Ἀδελφότητος στίς 10/5/2005. Συνεχίζεται στυὸ ἐπόμενον τεῦχος)

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥΣ ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΥΣ

Ἄρχιμ. Γεωργίου Χρυσσοστόμου Πρωτοσυγκ.Ι.Μ. Βεροίας
“Εἰς Μνήμη τοῦ Καθηγουμένου Ι.Μ. Μαχαιρᾶ Ἀρχιμ. Ἀρσενίου”

Κατά τίς νεκρώσιμες καί ἐπιμνημόσυνες ἀκολουθίες ἡ διαχείριση τοῦ θανάτου ἐπιτυγχάνεται τόσο μέσα ἀπό τά βιβλικά ἀναγνώσματα καί τά τροπάρια ὅσο καί μέ τά μή λεκτικά μνύματα. Ἐκτός ἀπό τά κείμενα, καί πλῆθος συμβολισμῶν λειτουργοῦν διδακτικά γιά τοὺς συμμετέχοντες. Ἄς δοῦμε μερικoὺς ἀπό αὐτούς.

α) Ἡ νεκρική πομπή.
Σύμφωνα μέ τόν ἅγιο Διονύσιο Ἀρεοπαγίτη, ἀποτελεῖ ἀναγνώριση τῶν κόπων τοῦ νεκροῦ καί τοῦ ἀγῶνα του στή ζωή καί παρακίνηση τῶν συμμετεχόντων νά ἀναπέμψουν δεήσεις πρὸς τόν Θεό. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος τονίζει τή σημασία τῶν ἀναμμένων λαμπάδων ὡς συμβόλου τῆς νίκης κατά τοῦ θανάτου, ὅπως δηλαδή καί τό βράδι τοῦ Πάσχα. Ὁ ἴδιος παρατηρεῖ ὅτι ἡ νεκρική πομπή μέ τίς ἀναμμένες λαμπάδες συμβολίζει τήν πορεία τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τό σκοτάδι τῆς ἁμαρτίας στό ἀληθινό φῶς.

β) Τό χῶμα τῶν ἀμφίων.

Οἱ ἱερεῖς τελοῦν τήν κηδεῖα μέ λευκά ἄμφια. Αὐτό δέν εἶναι

τυχαίο, καθώς τὰ χρώματα παίζουν σπουδαίο ρόλο σπὴν ψυχικὴ διάθεση τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ λευκὸ χρώμα συμβολίζει τὸ ἀνάστασιμὸ φῶς καὶ τὴν πίστι τῆς Ἐκκλησίας σπὴν ἀνάστασι τῶν κεκοιμημένων. Ἡ χρῆσι ἀλλῶν χρωμάτων, συνήθως σκούρων, ὑπεριονίζει αἰσθητικὰ τὸν πένθιμο χαρακτῆρα τῆς νεκρώσιμης ἀκολουθίας. Τὸ ὑπερβολικὸ πένθος, ὅμως, δέν εἶναι σύμφωνο πρὸς τὸ νόημα πού δίνει ὁ Χριστιανισμὸς στὸν θάνατο. Σκοπὸς τῆς νεκρώσιμης ἀκολουθίας εἶναι οἱ πενθοῦντες νά ἀντλήσουν παρηγοριά καὶ ἐλπίδα καὶ ὄχι πένθος καὶ ἀπελπισία.

γ) Τὸ θυμίαμα.

Ἀποτελεῖ ἀπαραίτητο στοιχεῖο τῆς θ. λατρείας καὶ μάλιστα ὄλων τῶν ἀκολουθιῶν καὶ τῶν μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ θυμίαμα προσφέρεται ὑπὲρ τοῦ κεκοιμημένου καὶ ἀποτελεῖ δεῖγμα τῆς εὐσεβοῦς καὶ ἐνάρετης ζωῆς, εἴτε αὐτῆς πού ἐκπροσωπεῖ ὁ νεκρὸς εἴτε, γενικότερα αὐτῆς πού καλούμαστε ὄλοι νά ζήσουμε. Ἡ Ἐκκλησία, μέσω τοῦ θυμιάματος, προτρέπει τοὺς συμμετέχοντες νά μιμηθοῦν τίς καλές πράξεις τοῦ θανόντα, πού εἶναι εὐάρεστες στὸν Θεὸ ὅπως τὸ εὖοσμο θυμίαμα, καὶ νά ἀπορρίψουν τὴν ἁμαρτία, ὅπως ἀντιδρᾶ ἡ ὄσφρησι σπὴν δυσσομία. Ἐπίσης, τὸ θυμίαμα συμβολίζει καὶ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ πού καλύπτει τοὺς νεκρούς. Τὸ πόσο συνδεδεμένη εἶναι ἡ συνήθεια τοῦ θυμιάματος μέ τοὺς κεκοιμημένους, φαίνεται ἀπὸ τὴν παροιμιώδη λαϊκὴ ρῆσι “πῆγε ἀθύμιστος”, ὅταν συμβεῖ κάποιος νά πεθάνει μακριὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα του καὶ νά ταφεῖ χωρὶς ἱερέα.

δ) Ὁ ἀσπασμὸς τοῦ νεκροῦ.

Μιά κίνηση φαινομενικὰ ψυχρὴ καὶ ἀποκρουστικὴ, μέ ἰδιαίτερη ὅμως συναισθηματικὴ ἀξία, καθὼς ἐκφράζει τὴν ἀγάπη μας γιὰ τὸν κεκοιμημένο. Μιά κίνηση, πάντως, καὶ μέ βαρύνουσα θρησκευτικὴ ἀξία, καθὼς συμβολίζει τὴν πνευματικὴ ἐπικοινωνία μεταξύ τῶν ἀνθρώπων, ζωντανῶν καὶ νεκρῶν. Ἐκφράζει τὴν πεποίθησι ὅτι μεταξύ ζωῆς καὶ θανάτου δέν ὑφίσταται ἀπροσπέραστο χάσμα, ἀφοῦ ὁ Χριστὸς μέ τὴν Ἀνάστασή Του κατέρριψε τίς πύλες τοῦ Ἄδη καὶ συνένωσε τὰ διειστώτα. Σπὴν ἴδια τὴ νεκρώσιμη ἀκολουθία ὁ θάνατος παρομοιάζεται μέ ἓνα ταξίδι, μετά τὸ ὁποῖο θά συναντηθοῦν καὶ πάλι αὐτοὶ πού προσωρινὰ ἀποχωρίσθηκαν. Ἐτσι, μέ τὸν ἀσπασμὸ τοῦ νεκροῦ ἡ Ἐκκλησία ὑπενθυμίζει πὼς ἡ ἐλπίδα τῆς μέλλουσας συνάντησις εἶναι ἰσχυρότερη τῆς θλίψης τοῦ πρόσκαιρου ἀποχωρισμοῦ.

ε) Ἡ ρίψη λαδιοῦ καὶ κόματος στὸν νεκρό.

Ἡ ρίψη λαδιοῦ στὸν νεκρό ἔχει τὴν ἴδια ἀκριβῶς σημασία μέ τὴ χρῆσι του σπὴν βάπτισμα. Ὅπως ἐκεῖ συμβολίζει τὴν ἀνάληψη τῶν πνευματικῶν

ἀγόνων ἀπὸ τὸν βαπτιζόμενο, τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ σπὴν κηδεῖα, ὁ κεκοιμημένος μετατίθεται σέ μιὰ νέα ζωή.

Ἡ ρίψη κόματος σημαίνει τὴν ἐπικείμενη διάλυσι τοῦ σώματος, τὸ μάταιο τῆς γηϊνῆς ὑποστάσεως, τὸ κενὸ τῶν ἐγκόσμιων προσπαθειῶν καὶ τὴ ματαιότητα τῆς ζωῆς. Μάθημα φιλοσοφικότατο. Προσφέρεται ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία σπὴν χριστιανούς σπὴν κατάλληλη ψυχολογικὰ στιγμή πού ἀποχωρίζονται τὸν ἀγαπημένο τους νεκρό. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἱερέα, κόμα ρίχνουν καὶ οἱ παριστάμενοι, συγγενεῖς καὶ φίλοι. Καὶ αὐτὴ ἡ πράξι εἶναι ἄκρως συμβολικὴ καὶ πρέπει νά ἐκτελεῖται. Δηλώνει τὴν πίστι τῶν ὀρθόδοξων χριστιανῶν ὅτι μετά τὸν θάνατο τὸ μέν σῶμα, πού εἶναι ὄρατό, παραμένει σπὴν γῆ, ἡ δέ ψυχὴ, πού εἶναι ἀόρατη, πηγαίνει στὸν οὐρανό.

στ) Τὰ κόλλυβα.

Συμβολίζουν τὴν κοινὴ ἀνάστασι, γιὰ τὴν ὁποία ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐπικαλέστηκε τὸν νόμο τῆς φύσις. Σύμφωνα μέ αὐτόν, ὁ σπόρος τοῦ σιταριοῦ πέφτει σπὴν γῆ, θάβεται, κωνεῦται καὶ σπῆται χωρὶς νά φθειρεται ἀπὸ αὐτόν φύεται νέο φυτό μέ ὠραίους καὶ πλούσιους καρπούς. Ἐτσι, λέει, καὶ τὸ νεκρὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου θάβεται καὶ σπῆται ἔπειτα ἀπὸ τὴ φθαρπὴ αὐτῆ οὐσία θά ἀναστηθεῖ ἄλλο σῶμα, ἄφθαρτο.

Ἡ Ἐκκλησία χρησιμοποιοῖ τίς λειτουργικὲς δομές τῆς οὐσιαστικὰ γιὰ νά διαχειρισθεῖ κοινωνικὰ τὸ θάνατο. Μέ τὴν πνευματικὴ προετοιμασία πρὶν τὴν ἐκδημία, τὸ περιεχόμενο τῶν νεκρώσιμων ἀκολουθιῶν, τὴ διατήρησι τῆς μνήμης τοῦ νεκροῦ καὶ τὴ χρῆσι τῶν λειτουργικῶν συμβολισμῶν ὑπενθυμίζει πὼς ἡ ζωὴ θεωρεῖται σωστά, ὅταν συμπεριλαμβάνει καὶ τὸν θάνατο. Γιὰ νά δοθεῖ νόημα σπὴν ζωῇ, πρέπει νά δοθεῖ νόημα στὸν θάνατο. Μόνον ὅταν ἀναγνωρισθεῖ καὶ καταξιωθεῖ ὁ θάνατος ὡς τελευταία φάσι τῆς ζωῆς, μπορεῖ νά καταξιωθεῖ καὶ ὀλόκληρη ἡ ζωὴ.

Ἡ λειτουργικὴ διαχείρισι τοῦ θανάτου δίνει σπὴν Ἐκκλησία, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, τὴν εὐκαιρία νά δεῖξει τὴ στοργὴ καὶ τὴν ἀγάπη τῆς πρὸς τὸν νεκρό, ὁ ὁποῖος - ἔστω κι ἐάν πέθανε - δέν παύει νά θεωρεῖται ὡς ἀναπόσπαστο μέλος τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητις. Ἡ ἴδια ἀγάπη ἐπιδεικνύεται καὶ πρὸς τοὺς οἰκείους, σπὴν καρδιά τῶν ὁποῖων ἐνσταλάζεται ὄλη ἡ παρηγοριά καὶ ἡ ἐλπίδα. Τελικὰ, ἡ Ἐκκλησία διαχειρίζεται τὸν θάνατο σάν ἓνα μέσο γιὰ νά ἐλκύσει τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τὸν Χριστό γιὰ νά διατρανώσει ὅτι ὁ Θεὸς δέν εἶναι Θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων καὶ ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι τελικὰ ἰσχυρότερη τοῦ θανάτου.

ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΗΣ ΧΑΡΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Πλήθος κόσμος, μικροί και μεγάλοι προσήλθαν την Κυριακή 29 Μαΐου στον περίβολο του Μητροπολιτικού ναού Παναγίας Παντανάσσης Καθολικής, όπου οι Κατχητικές Συνάξεις της Ίερῆς Μητροπόλεως Λεμεσού διοργάνωσαν τό καθιερωμένο τους Πανηγύρι ἀπό τίς 3 τό ἀπόγευμα μέχρι τίς 8 τό βράδυ. Ένα πανηγύρι χαρῆς καί ἀγάπης πού ἔκανε τούς μικρούς μας φίλους νά διασκεδάζουν γιά πολλές ὥρες στά διάφορα περίπτερα, στά φουσκωτά καί στήν παινιδούπολη καί οἱ πῶ μεγάλοι νά χαίρονται τά παιδιά μας καί νά περνοῦν εὐχάριστα στό ἀρχονταρῖκι τῆς Μητροπόλεως μας. Παραδοσιακά παινίδια, τροχός τῆς τύχης, σκοποβολή ἦταν μερικά ἀκόμα ἀπό τά παινίδια πού στήθηκαν στό χῶρο γιά νά διασκεδάσουν τά παιδιά. Κάποια ἀπό τά περίπτερα πού λειτουργήσαν, διέθεταν πρὸς πώληση διάφορα ἐδέσματα ὅπως λοκμάδες, σουβλάκια, παγωτά καί σπιτίσια γλυκά. Τήν ὅλη φροντίδα γιά τό κάθε περίπτερο ἀνέλαβε καί μία ἐνορία τῆς πόλεως μας. Καθ' ὅλη τή διάρκεια τοῦ ἀπογεύματος παιδιά τῶν Κατχητικῶν Συνάξεων ἀπό διάφορες ἐνορίες τῆς Μητροπόλε-

ῶς μας παρουσίασαν τραγούδια, χορούς, ποιήματα, ἐνῶ συμμετεῖχαν καί παιδιά τοῦ Πολιτιστικοῦ Ὁμίλου "Διόνυσος" πού χόρευαν παραδοσιακούς χορούς.

Στό πανηγύρι συμμετεῖχαν μέ διάφορους τρόπους τά παιδιά τῶν Κατχητικῶν Συνάξεων μέ τούς Κατχητές τους, οἱ Ἐπιτροπές Ὁρθοδόξων Ἐνοριακῶν Συνδέσμων Γυναικῶν, Φιλοπτώκου, Κατχητικῶν, τό Ἀρχονταρῖκι καί ἡ Κοινότητα Νέων.

Τή χαρούμενη αὐτή ἐκδήλωση τῆς 29ης Μαΐου ἔκλεισε μέ τόν πατρικό του λόγο ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Λεμεσού κ. Ἀθανάσιος, ὁ ὁποῖος ἐξέφρασε τή χαρά του γιά τήν ἐορταστική ἀτμόσφαιρα πού ἐπικρατοῦσε στόν περίβολο τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ, εὐχαρίστησε ὅλους ὅσοι συνέβαλαν μέ τόν τρόπο τους στήν ἐκδήλωση καί εὐχήθηκε σέ ὅλους καλό καλοκαίρι.

Ἐπίσης ὁ Πανιερώτατος ἀπένειμε μετάλλια καί τιμητικές διακρίσεις στά παιδιά πού συμμετεῖχαν στό ποδοσφαιρικό πρωτάθλημα τῶν Κατχητικῶν Συνάξεων τῆς Μητροπόλεως μας. Φέτος πρωταθλήτρια ὁμάδα ἀναδείχθηκε ἡ ὁμάδα τῆς ἐνορίας Τιμίου Σταυροῦ Πάνω Πολεμιδιῶν, μέ ὑπεύθυνο κατχητή τόν κ. Ἀντώνη Σαράντη.

Ὅλα τά ἔσοδα ἀπό ὅσες πωλήσεις πραγματοποιήθηκαν τήν ἡμέρα ἐκείνη διατέθηκαν γιά τό Κατχητικό ἔργο τῆς Μητροπόλεως Λεμεσού. Τήν ὅλη εὐθύνη γιά τή διοργάνωση τοῦ παιδικοῦ πανηγυριοῦ εἶχε τό Γραφεῖο Ποιμαντικῆς Διακονίας καί ὁ πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης Ἰσαάκ, πρόεδρος τῆς Φιλοπτώκου Ἀδελφότητος τῆς Μητροπόλεως μας μαζί μέ συνεργάτες καί ἐθελοντές, πού ἀφιλοκερδῶς ἐκείνη τήν ἡμέρα πρόσφεραν τίς ὑπηρεσίες τους.

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΑΣ

ΜΑΙΟΣ - ΟΥΝΙΟΣ 2005

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας κ. Ἀθανάσιος:

*"Ὅπου ἂν φανῇ ὁ ἐπίσκοπος, ἐκεῖ τὸ πλῆθος ἔστω
ὥσπερ ὅπου ἂν ᾖ Χριστὸς Ἰησοῦς, ἐκεῖ ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία"*

Ἐ **Κυριακὴ τοῦ Πάσχα 1/5:** Χοροστάτισε κατὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Ἀγάπης στὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸ Παναγίας Παντανάσσης Καθολικῆς συμπαραστατούμενος ἀπὸ τὸν ἱερό κληρὸ τῆς Μητροπόλεώς μας. Ἀκολουθῶς μοίρασε σ' ὅλους πασχαλινὰ αὐγά.

Ἐ **Δευτέρα Διακαινησίμου 2/5 - 8/5:** Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης μας συνόδευσε στὴν Ἰταλία τὴν ἐκδρομὴν ποὺ ὀργάνωσε ἡ Φιλοπτώκος Ἀδελφότητα τῆς Μητροπόλεώς μας. Οἱ ἐκδρομεῖς εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ ἐπισκεφθοῦν τὴ Βενετία, τὸ Μιλάνο καὶ νὰ συναντηθοῦν μὲ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ἰταλίας κ. Γεννάδιο. Ἐπίσης ἐπισκέφθηκαν τὴ Φλωρεντία, τὴ Ρώμη μὲ τὸ Κολοσσαῖο, τὸ Βατικανό, τὶς κατακόμβες καὶ ἄλλα.

Ἐ **Δευτέρα 9/5:** Δέχθηκε κόσμον στὰ γραφεῖα τῆς Μητροπόλεώς μας καὶ ἀκολουθῶς προέστη τῆς μοναχικῆς κηδεῖας τῆς ἀδελφῆς Προκοπίας στὴν Ἱερά Μονὴ Ἀγίου Ἡρακλείδου. Τὸ βράδυ μίλησε στὴν καθιερωμένη ὁμιλία του στὸ Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Ἐ **Τρίτη 10/5:** Προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Ἰδρύματος Σολομῶντος Παναγίδου. Τὸ βράδυ παρέστη στὸ καθιερωμένο δεῖπνο τῆς Φιλοπτώκου Ἀδελφότητος τῆς Μητροπόλεώς μας. Τὸ δεῖπνο ἀφιερῶθηκε στὴν ὁσιακὴ μορφή τοῦ Γέροντος

Παΐσιου τοῦ Ἁγιορείτου μέ τήν εὐκαιρία τῶν ἔνδεκα χρόνων ἀπό τήν κοίμησή του. Γιά τί μορφή τοῦ Γέροντα μίλησε ἡ Καθηγουμένη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παντοκράτορος Κερκύρας, Γερόντισσα Εὐφημία. Ἡ Ὄσιολογιώτατη Γερόντισσα ἀνέπτυξε τόν βίο καί τίς διδασκίες τοῦ Γέροντος Παΐσιου, ὅπως ἡ ἴδια τόν γνώρισε ἀφοῦ ἔτυχε γιά ἄρκετό καιρό νά εἶναι ὁ πνευματικός καθοδηγητής τῆς Μονῆς τῆς.

➤ **Τετάρτη 11/5:** Ἐπισκέφθηκε τά δημοτικά σχολεῖα Α' καί Β' Πολεμιδιῶν, Καρμιώτισσας καί Νηπιαγωγεῖα. Τό ἀπόγευμα μίλησε στήν καθιερωμένη ὁμιλία του στήν αἴθουσα τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ. Ἀκολουθῶς δέχθηκε τό Διοικητικό Συμβούλιο τοῦ Ὁρθόδοξου Συλλόγου "Μέγας Βασίλειος".

➤ **Πέμπτη 12/5:** Λειτουργῆσε στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Ἐπιφανίου τῆς κοινότητας Ἀψιοῦ. Παρέστη στή γιορτή τῶν νοσηλευτῶν στό Νοσοκομεῖο Λεμεσοῦ. Τό ἀπόγευμα χαιρέτισε τήν ἐκδήλωση πού διοργάνωσε ὁ ἱερός ναός Παναγίας Γλυκιώτισσας καί ἀκολουθῶς προήδρευσε τῆς Θρονικῆς καί Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς.

➤ **Παρασκευή 13/5:** Ἐπισκέφθηκε τά σχολεῖα "Ὑφωνα καί Κολοσσίου.

➤ **Σάββατο 14/5:** Λειτουργῆσε στήν καθιερωμένη Λειτουργία τῶν τελειόφοιτων μαθητῶν τῶν Λυκείων τῆς πόλεώς μας στόν Μητροπολιτικό Ναό, στήν ὁποία συμμετεῖχαν ἑκατοντάδες τελειόφοιτοι. Μίλησε σ' αὐτούς, τούς ἔδωσε τίς πατρικές εὐχές του καί τούς ἀπένευσε ἀναμνηστικό Σταυρό ὥστε νά εἶναι εὐλογία γιά τήν ὀλοκλήρωση τῆς μαθητικῆς τους ζωῆς ἀλλά καί δύναμη γιά τήν ὑπόλοιπη ζωή τους. Τό μεσημέρι παρέθεσε γεῦμα στόν Μητροπολίτη Διονύσιο, πρῶν Νεαπόλεως καί Σταυρουπόλεως μαζί μέ τήν ἱερά συνοδεία του. Τό βράδυ δέχθηκε πιστούς στό μυστήριό τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως.

➤ **Κυριακή 15/5:** Λειτουργῆσε στόν ἱερό ναό Μεταμορφώσεως τῆς κοινότητας Λιμνατίου. Τό ἀπόγευμα συναντήθηκε μέ τούς γονεῖς τῶν μοναχῶν στήν ἱερά μονή Ἁγίου Ἡρακλείδου ὅπου καί παρατέθηκε δεῖπνο.

➤ **Δευτέρα 16/5 - 20/5:** Ἀναχώρησε γιά τή Θεσσαλονίκη. Κατά τήν ἐκεῖ παραμονή του ἐπισκέφθηκε τήν ἱερά Μητρόπολη Ξάνθης, τήν ἱερά Μητρόπολη Ἀλεξανδρουπόλεως, τήν ἱερά Μητρόπολη Ἐλευθερουπόλεως ὅπου συναντήθηκε μέ τούς Μητροπολίτες καί ξεναγήθηκε στίς Μητροπόλεις τους καί στά ἱερά προσκηνύματά τους. Στίς 18/5 ἐπισκέφθηκε τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο ὅπου συναντήθηκε μέ τόν Παναγιώτατο Οἰκουμενικό Πατριάρχη μας κ.κ. Βαρθολομαῖο. Ἐπίσης τέλεσε Ἀγρυπνία στό μετόχιό τῆς ἱερᾶς μονῆς Βατοπαιδίου Ἁγίου Νικολάου στό Πόρτο Λάγος μαζί μέ τόν Ἠγούμενο τῆς ἱερᾶς μονῆς Ἀρχιμ. Ἐφραίμ.

➤ **Σάββατο 21/5:** Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ναό Ἁγίων Κωνσταντίνου καί Ἑλένης στήν κοινότητα Ἁγίου Κωνσταντίνου. Τό μεσημέρι παρέθεσε στούς θεολόγους γεῦμα στή μητρόπολή μας μέ τήν εὐκαιρία τῆς Γενικῆς Συνέλευσης τῆς Παγκύπριας Ἑνώσεως Ἑλλήνων Θεολόγων ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε στήν αἴθουσα ἐκδηλώσεων τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ μας.

➤ **Κυριακή 22/5:** Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ στήν κοινότητα Σουνίου. Τό ἀπόγευμα μετέβη στήν ἱερά μονή Μακαρᾶ.

➤ **Δευτέρα 23/5:** Ἐπισκέφθηκε τά δημοτικά σχολεῖα Πεντακώμου, Ἁγίων Ἀναργύρων, Ἀσγάτας. Ἀκολουθῶς μετέβη στήν ἱερά μονή Ἁγίου Ἡρακλείδου. Τό βράδυ προήδρευσε συνεδρίας τῆς Θεραπευτικῆς Κοινότητας "Ἁγία Σκέπη".

➤ **Τρίτη 24/5:** Ἐπισκέφθηκε τά δημοτικά σχολεῖα ΙΖ', Ἀκρωτηρίου καί Ἀσωμάτου. Τό ἀπόγευμα παρέθεσε δεῖπνο στά παιδιά τῶν Μέσων καί Ἀνωτέρων Κατηχητικῶν Συνάξεων.

➤ **Τετάρτη 25/5:** Ἐπισκέφθηκε τά δημοτικά σχολεῖα Φασούλλας καί Ποταμοῦ Γερμασόγειας. Ἀκολουθῶς μετέβη στήν ἱερά μονή Παναγίας Τρικουκκιάς. Τό βράδυ δέχθηκε διάφορες ἐπιτροπές στό γραφεῖο του.

➤ **Πέμπτη 26/5:** Ἐπισκέφθηκε τά δημοτικά σχολεῖα Παραμύθας, Σπιταλίου, Ἀψιοῦς καί Καλοῦ Χωριοῦ Λεμεσοῦ. Τό ἀπόγευμα δέχθηκε πι-

στούς στό ἱερό μυστήριό τῆς Ἐξομολογήσεως. Στή συνέχεια ἔγινε στό Ἀρχονταρῖκι τῆς Μητροπόλεώς μας στήν παρουσία τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτη μας καί τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κ. Χρίστου Ταλιαδώρου, ἡ παρουσίαση τοῦ βιβλίου "Τό Ἄνυσάκειο Ἴδρυμα" τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Κισάμου καί Σελίνου, Κρήτης.

➤ **Παρασκευή 27/5:** Ἐπισκέφθηκε τά δημοτικά σχολεῖα Μουταγιάκας, Ἀπαισιᾶς καί Τραχω-

νίου. Τό απόγευμα παρέστη στά ἐγκαίνια τοῦ Μνημείου μέ θέμα: "Ἡ ἀγωνιζόμενη μαθητιῶσα νεολαία" πού σπήθηκε στόν χῶρο τοῦ Α' Λαντιείου Λυκείου Λεμεσοῦ ἀπό τή Σχολική Ἐφορεία. Τά ἐγκαίνια τέλεσε ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Τάσος Παπαδόπουλος. Τό βράδυ παρέστη στή

συναυλία πού διοργάνωσε ἡ Μητρόπολή μας μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἐπετείου τῆς ἀλώσεως τῆς Πόλης. Ἡ συναυλία δόθηκε στό Πατιτίκειο Δημοτικό Θέατρο Λεμεσοῦ ἀπό τό Ἑλλαδικό Μουσικό Σχῆμα "Ἀνατολῆς τό περιήχημα", μέ τίτλο "Σημαίνει ὁ Θεός σημαίνει ἡ γῆ". Στή συναυλία παρουσιάσθηκαν ὕμνοι καί θρῆνοι τῆς ἀλώσεως οἱ ὁποῖοι πραγματικά συγκίνησαν τούς παρισταμένους.

Ἐ **Σάββατο 28/5**: Λειτουργήσε στήν ἱερά μονή Ἁγίου Ἡρακλειδίου. Τό απόγευμα παρέστη σέ ἐκδήλωση τῆς ἐνορίας Ἁγίου Μάμαντος στό Γυμνάσιο Τραχωνίου κατά τήν ὁποία τιμήθηκε ὁ πατήρ Εὐάγγελος Νεοφύτου γιά τήν πολύχρονη προσφορά του στήν ἐνορία του. Ἀκολούθως τέλεσε τά ἐγκαίνια τοῦ ΚΣΤ' Δημοτικοῦ καί τοῦ Νηπιαγωγείου "Τουῖτυ".

Ἐ **Κυριακή 29/5**: Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στήν κοινότητα Ἰδαλίου Λευκωσίας ὅπου πραγματοποιήθηκε τό ἐπίσιο μνημόσυνο τοῦ ἀείμνηστου ὁσίου Γέροντος παπᾶ Κυπριανοῦ Σταυροβουνιώτη. Ὁ Μητροπολίτης μας μίλησε γιά τήν ὀσιακή μορφή τοῦ γέροντος καί ἐξῆρε τή μεγάλη πνευματική του προσφορά στόν σύγχρονο μοναχισμό τῆς Κύπρου. Τό απόγευμα παρέστη στό καθιερωμένο πανηγύρι τῆς χαρᾶς καί τῆς ἀγάπης ὅπου συμμετεῖχαν ἑκατοντάδες παιδιά τῶν Κατηχητικῶν μας Συνάξεων μαζί μέ τούς γονεῖς τους καί πλῆθος κόσμος.

Ἐ **Δευτέρα 30/5**: Τό βράδυ παρέστη σέ δεῖπνο στή Μακεδονίτιστα ὅπου καί μίλησε.

Ἐ **Τρίτη 31/5**: Δέχθηκε διάφορες ἐπιτροπές καί πρόσωπα στά γραφεῖα τῆς Μητροπόλεώς μας. Τό βράδυ παρέστη καί μίλησε σέ ἐκδήλωση πού διοργάνωσε ἡ ἐνορία Ἁγίου Ἰωάννου Χρυσό-

στόμου Λακατάμειας.

Ἐ **Τετάρτη 1/6**: Δέχθηκε πιστούς στό μυστήριο τῆς ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως. Τό απόγευμα μετά ἀπό πρόσκληση παρέστη σέ ἑορτή τῶν Κατηχητικῶν Συνάξεων στό Πλατό Ἀγλαντιζιάς Λευκωσίας.

Ἐ **Πέμπτη 2/6**: Δέχθηκε κόσμο καί ἐπιτροπές στά γραφεῖα τῆς Μητροπόλεώς μας.

Ἐ **Παρασκευή 3/6**: Μετέβη στόν Κατασκηνωτικό χῶρο τῆς Μητροπόλεώς μας στό Σαῖττα καί μετά σπίν ἱερά μονή Μαχαιρᾶ.

Ἐ **Σάββατο 4/6**: Λειτουργήσε σπίν ἱερά μονή Μαχαιρᾶ καί προέστη τοῦ μνημοσύνου τοῦ ἀειμνήστου Καθηγουμένου Ἀρσενίου μέ τή συμπλήρωση ἑννέα μνηῶν ἀπό τήν κοίμησή του. Τό

μεσημέρι οἱ θεολόγοι τῆς μητροπόλεώς μας εἶχαν τήν εὐκαιρία νά βρεθοῦν στόν κατασκηνωτικό χῶρο τοῦ Σαῖττα μέ τήν παρουσία τοῦ Μητροπολίτη μας ὅπου πραγματοποιήθηκε θεολογική ἡμερίδα μέ ὁμιλητή τόν θεολόγο, Β. Διευθυντή κ. Σάββα Ἀλεξάνδρου. Ἀκολούθως ὁ Μητροπολίτης μας παρέθεσε σ' αὐτούς γεῦμα.

Ἐ **Κυριακή 5/6**: Λειτουργήσε στόν ἱερό ναό Ἁγίου Γεωργίου τῆς κοινότητας Καπλειαῖου ὅπου προχείρισε σέ οἰκονόμο τόν πατέρα Χριστόδου-

λο για την πολύχρονη προσφορά του στην κοινότητα αλλά και γενικότερα στην εκκλησία μας. Τό βράδυ παρέστη και μίλησε στη συνεστιάση που διοργάνωσε η ένορία του Πολιούχου Ἁγίου μας Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος.

➤ **Δευτέρα 6/6:** Παρέστη στό δεῖπνο πού παρέθεσε ὁ Πανιερωτάτος Μητροπολίτης Κιτίου κ. Χρυσόστομος σέ ξενοδοχεῖο τῆς Λάρνακας κατά τή διάρκεια τοῦ ὁποῖου παρουσιάστηκαν οἱ δύο τόμοι τοῦ βιβλίου πού περιέχουν ὁμιλίες τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτη Κιτίου σέ διάφορες εὐκαιρίες.

➤ **Τρίτη 7/6:** Προήδρευσε Ἱεραϊκῆς Συνάξεως στήν αἴθουσα τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ μας. Τό βράδυ παρέστη σέ συνεστιάση πού διοργάνωσε τό χριστιανικό σωματεῖο "Τό Ταμεῖο Ἀγάπης".

➤ **Τετάρτη 8/6:** Λειτουργῆσε κατά τήν ἑορτή τῆς Ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα στήν ἱερά μονή Παναγίας Ἀμιρῶν. Τό βράδυ τέλεσε τά ἐγκαίνια

τοῦ παρεκκλησίου τοῦ Φιλανθρώπου Χριστοῦ στήν περιοχή Ζακακίου τό ὁποῖο ἀνήκει στήν ἱερά Μητρόπολη Λεμεσοῦ.

➤ **Πέμπτη 9/6:** Τό ἀπόγευμα προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ. Τό βράδυ παρέθεσε δεῖπνο στά στελέχη τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς Μητροπόλεώς μας τά ὁποῖα εὐχαρίστησε γιά τήν προσφορά τους τή φετινή χρονιά καί πρόσφερε σ' αὐτούς ἀναμνηστικό δῶρο.

➤ **Παρασκευή 10/6:** Τό ἀπόγευμα τέλεσε τόν πανηγυρικό Ἑσπερινό τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα στόν ἱερό ναό Ἀποστόλου Βαρνάβα συνοικισμοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Λεμεσοῦ. Ἡ ἐνορία τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα διοργάνωσε ὀκταήμερους πανηγυρικούς ἑορτασμούς ἐπί τῆ μνήμῃ τοῦ Ἁγίου μεταφέροντας ἱερά λειψανά του. Καθ' ὅλη τή διάρκεια τῆς παραμονῆς τῶν λειψάνων ἐτελοῦντο διάφορες ἀκολουθίες μέ θεῖο κήρυγμα ἀπό προσκεκλημένους κληρικούς.

➤ **Σάββατο 11/6:** Λειτουργῆσε μαζί μέ ἄλλους Ἀρχιερεῖς κατά τό Συνοδικό Συλλεῖτουργο πού πραγματοποιήθηκε στόν ἱερό ναό Ἀποστόλου

Βαρνάβα Δασούπολης μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἰδρυτοῦ καί Προστάτου τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας μας. Τό βράδυ τέλεσε τά ἐγκαίνια τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα ὁ ὁποῖος βρίσκεται στό στρατόπεδο Εὐαγόρα Παπαχριστοφόρου στό Τρόδος.

➤ **Κυριακή 12/6:** Λειτουργῆσε στόν ἱερό ναό Ἀποστόλου Βαρνάβα στό στρατόπεδο Εὐαγόρα Παπαχριστοφόρου στό Τρόδος.

➤ **Δευτέρα 13/6:** Συναντήθηκε μέ τόν Πρόεδρο τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας κ. Τάσσο Παπαδόπουλο. Τό ἀπόγευμα προήδρευσε τῆς Θρονικῆς καί Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε στόν κατασκηνωτικό κῶρο στό Σαϊττά. Προηγουμένως τά μέλη τῶν ἐπιτροπῶν μέ τόν Μητροπολίτη μας φιλοξενήθηκαν καί ξεναγήθηκαν στήν ἱερά μονή Τιμίου Προδρόμου Μέσα Ποταμοῦ.

➤ **Τρίτη 14/6:** Παρέστη σέ τιμητική ἐκδήλωση γι' αὐτόν στό Κ' Δημοτικό Σχολεῖο. Ἀκολούθως τό βράδυ παρέστη καί χαιρέτησε σέ συνεστιάση πού διοργάνωσε ὁ ἱερός ναός Ἀπ. Βαρνάβα Συν. Ἁγίου Ἰωάννου Λεμεσοῦ. Ὁ Μητροπολίτης ἐξέφρασε τή μεγάλη του χαρά γιά τήν ὀργάνωση καί τήν ἐπιτυχία τῆς ἐκδηλώσεως. Στήν ἐκδήλωση παρευρέθηκαν 1700 ἄτομα. Ὁ προϊστάμενος τοῦ ναοῦ Ἀρχιμανδρίτης Τύχων παρέδωσε στόν Μητροπολίτη μας ἐκ μέρους τῆς ἐνορίας εἰκόνα τοῦ

Ἄπ. Βαρνάβα ἀντίγραφο τῆς εἰκόνας πού βρίσκεται στό κατεχόμενο μοναστήρι μας στή Σαλαμίνα.

⚡ **Τετάρτη 15/6:** Δέχθηκε τόν πρέσβη τῆς Ἑλλάδος σιά γραφεῖα τῆς Μπιροπόλεως μας. Τό βράδυ τέλεσε ἀγρυπνία ἐπί τῆ ἑορτῆ τοῦ Ἁγίου Τύκωνος, Ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος, στά ἀρχαῖα ἐρείπια τῆς Ἀμαθοῦντας ὅπου βρίσκεται καί ὁ τάφος τοῦ Ἁγίου. Στή Λειτουργία παρέστησαν ἀρκετοί ἱερεῖς καί πιστοί οἱ ὁποῖοι ἐσπευσαν νά λάβουν τή Χάρη τοῦ Ἁγίου Τύκωνος.

⚡ **Πέμπτη 16/6:** Μετεῖχε στίς ἐργασίες τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Τό βράδυ παρέστη σέ ἐκδήλωσι-συναυλία πού πραγματοποιήθηκε στήν ἀρχαία Ἀγορά Ἀμαθοῦντας μέ τήν εὐκαιρία τῶν ἑορταστικῶν ἐκδηλώσεων πρός τιμῆ τοῦ Ἁγίου Τύκωνος ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος.

⚡ **Παρασκευή 17/6:** Μετεῖχε στίς ἐργασίες

τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Τό ἀπόγευμα δέχθηκε διάφορα πρόσωπα.

⚡ **Σάββατο 18/6:** Δέχθηκε πιστούς στό μουσείο τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως.

⚡ **Κυριακή 19/6:** Λειτουργῆσε στόν ἱερό ναό Ἀρχαγγέλου Μικαῖλ στήν κοινότητα Πελενδρίου.

⚡ **Δευτέρα 20/6:** Λειτουργῆσε στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίας Τριάδος Λεμεσοῦ.

⚡ **Τρίτη 21/6:** Δέχθηκε διάφορα πρόσωπα καί ἐπιτροπές.

⚡ **Τετάρτη 22/6 - 30/6:** Μετέβη στήν Ἑλλάδα. Ἀπό τίς 25 Ἰουνίου παραβρέθηκε ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου στήν ἱερά Μητρόπολη Βεροίας κατά τούς ἑορτασμούς "Τῶν Παυλείων", πού πραγματοποιήθηκαν μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ ΣΥΝΑΞΕΩΝ

ΤΗΣ ΞΗΝΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΞΙΑΣ

